

Godina 2 • Broj 4 • Rujan • 2002.

BILTENO

BANKAMA

4

Hrvatska narodna banka
Bilten o bankama

IZDAVAČ	Hrvatska narodna banka Direkcija za izdavačku djelatnost Trg hrvatskih velikana 3 10002 Zagreb Telefon centrale: 4564-555 Telefon: 4922-070, 4922-077 Telefaks: 4873-623
WEB ADRESA	http://www.hnb.hr
GLAVNI UREDNIK	Čedo Maletić
UREDNIŠTVO	Marija Mijatović Jakšić Snježana Levar Ivana Martinjak
UREDNICIA	mr. sc. Romana Sinković
GRAFIČKI UREDNIK	Slavko Križnjak
LEKTURA	Marija Grigić Dragica Platužić
SURADNICA	Ines Merkl
TISAK	Poslovna knjiga d.o.o., Zagreb

Molimo sve korisnike ove publikacije da prilikom korištenja podataka obvezno navedu izvor.

Ova je publikacija izrađena na temelju podataka koje su banke dostavile u Hrvatsku narodnu banku. Za sve podatke sadržane u ovoj publikaciji odgovaraju banke koje su ih dostavile. Namjena je ove publikacije isključivo informativna i ona ne čini službenu politiku ili smjernicu nadzora Hrvatske narodne banke. Svi zaključci izvedeni iz danih informacija vlastiti su zaključci korisnika i ne mogu se pripisati Hrvatskoj narodnoj banci.

Tiskano u 500 primjeraka

ISSN 1333-1035

Hrvatska narodna banka

BILTEN O BANKAMA

Zagreb, 2002.

Sadržaj

1. MRS 39: Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje / 7

- 1.1. Uvodna razmatranja / 7
- 1.2. Djelokrug primjene MRS-a 39 / 8
- 1.3. Normativni okvir Republike Hrvatske za primjenu MRS-a 39 / 10
- 1.4. Primjena podzakonskih akata Hrvatske narodne banke u uvjetima primjene MRS-a 39 / 11

2. Pokazatelji poslovanja bankovnih institucija / 13

- 2.1. Banke / 13
  - 2.1.1. Struktura bankovnog sektora u Republici Hrvatskoj / 13
  - 2.1.2. Teritorijalna raširenost poslovne mreže banaka i koncentracija bankovnog sustava / 14
  - 2.1.3. Bilanca banaka / 16
  - 2.1.4. Kapital banaka / 19
  - 2.1.5. Račun dobiti i gubitka / 22
  - 2.1.6. Pokazatelji profitabilnosti / 24
  - 2.1.7. Kreditna aktivnost / 28
  - 2.1.8. Pokazatelji likvidnosti / 30
  - 2.1.9. Valutna usklađenost imovine i obveza / 33
- 2.2. Štedionice / 34
  - 2.2.1. Struktura bilance / 34
  - 2.2.2. Račun dobiti i gubitka / 36
  - 2.2.3. Kreditna aktivnost / 36

3. Popis banaka / 39

- Prilog / 51
- Kratice / 52

1. MRS 39: Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje

Autor: Tomislav Katić

Međunarodni računovodstveni standard 39 (u nastavku MRS 39), Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje, na cjelovit i sustavan način utvrđuje načela za priznavanje, mjerenje i objavljivanje informacija o financijskoj imovini i financijskim obvezama. Razlozi za donošenje ovog standarda proizlaze iz činjenice da većina zemalja nema sveobuhvatni standard koji bi se odnosio na računovodstveno praćenje financijskih instrumenata unatoč njihovoj velikoj zastupljenosti u transakcijama na globalnoj razini. Dosadašnja računovodstvena praksa nije na odgovarajući način pratila razvoj aktivnosti na tržištima derivata, iako su upravo ti financijski instrumenti bili uzrokom propasti ili velikih gubitaka nekoliko svjetskih kompanija tijekom 1990-ih godina. Uočeno je također da postoji vrlo malo iskustva u primjeni načela sličnih onima definiranim u MRS-u 39. Sjedinjene Američke Države jedna su od rijetkih zemalja koje su donijele standard (u sklopu US GAAP¹, FAS² 133: Računovodstvo za derivate i aktivnosti zaštite) koji je svojim djelokrugom te načelima koje uspostavlja sličan MRS-u 39.

Nakon dugotrajnog procesa izrade standarda Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (u nastavku: IASC³) odobrio je MRS 39 u prosincu 1998. godine, a službeno je objavljen u ožujku 1999. godine. MRS 39 primjenjuje se na financijske izvještaje koji obuhvaćaju razdoblja koja počinju 1. siječnja 2001. i nakon toga. Kako bi se unaprijedila pojedina područja te omogućila što dosljednija primjena MRS-a 39, u listopadu 2000. godine IASC je odobrio određene izmjene, koje su počele vrijediti od trenutka kada je standard stupio na snagu i kada su trgovačka društva započela s njegovom primjenom.

Iako su neka od područja obuhvaćenih MRS-om 39 predmetom i drugih standarda, upravo MRS 39 prvi put na cjelovit i sustavan način obrađuje problematiku priznavanja, mjerenja i objavljivanja informacija povezanih s financijskim instrumentima. Na taj način MRS 39 efikasno dopunjuje odredbe MRS-a 32, Financijski instrumenti – objavljivanje i prezentiranje.

Na razini Europske zajednice postignut je konsenzus o obvezatnosti primjene MRS-a 39 te njegova potpuna uključivanja u nacionalne računovodstvene sustave do 2005. godine. Važno je također reći da je *Euronext*, kombinirana burza Amsterdama, Brüssela i Pariza, donijela odluku da će zahtijevati primjenu MRS-ova (što znači i MRS-a 39) od 1. siječnja 2004. za sve one kompanije koje žele biti uključene u dva novonastala burzovna indeksa *Next Economy* i *Next Prime*.

Budući da je MRS 39 još predmetom rasprava relevantnih stručnih tijela, te se posredstvom posebno oformljene skupine zadužene za prikupljanje pitanja i davanje tumačenja MRS-a 39 (IGC⁴) učinio dodatni napredak u smislu po-

1 US GAAP – US Generally Accepted Accounting Principles (Američki općeprihvaćeni računovodstveni standardi)
2 FAS – Financial Accounting Standards (Standardi financijskog računovodstva)

3 IASC – International Accounting Standards Committee (Odbor za međunarodne računovodstvene standarde)

4 IGC – Implementation Guidance Committee (Odbor za davanje uputa za primjenu)

jašnjavanja pojedinih spornih područja, očekuju se daljnje promjene u osnovnom tekstu toga standarda.

1.2. Djelokrug primjene MRS-a 39

Osim razloga navedenih u uvodnom dijelu, potreba za uvođenjem novog standarda koji će obuhvatiti financijske instrumente uvelike je posljedica postojeće prakse koja dopušta različite metode vrednovanja tih instrumenata. Te razlike smanjuju usporedivost financijskih izvješća, što korisnicima tih izvješća otežava donošenje optimalnih poslovnih odluka. Upravo bi buduća jedinstvena primjena standarda trebala omogućiti veći stupanj usporedivosti i pouzdanosti financijskih izvješća.

Promatrajući navedenu problematiku sa stajališta banaka i strukture njihovih bilanci, u kojoj upravo financijski instrumenti imaju dominantan udio, jasno je zašto upravo one trebaju posvetiti posebnu pažnju boljem razumijevanju standarda i tome da se oni primjenjuju kod sastavljanja financijskih izvješća.

Na neke se financijske instrumente, međutim, ne primjenjuje MRS 39, nego neki drugi standardi. Tako se na udjele u povezanim društvima primjenjuje MRS 27, na udjele u ovisnim društvima MRS 28, na udjele u zajedničkim potхватima MRS 31, na prava i obveze iz financijskog najma MRS 17, na ugovore o financijskim garancijama MRS 37, na imovinu i obveze poslodavca prema planovima primanja zaposlenih MRS 19, na prava i obveze iz ugovora o osiguranju MRS 32, te na ugovore o nepredviđenim naknadama u poslovnoj kombinaciji MRS 22. Također, MRS 39 ne primjenjuje se na vlasničke vrijednosne papire koje je izdalo izvještajno poduzeće te na ugovore koji će zahtijevati plaćanje ovisno o klimatskim, geološkim ili drugim prirodnim promjenama.

Jedan od najvećih doprinosa MRS-a 39 postojećoj računovodstvenoj praksi jest proširenje područja primjene metode fer (pravične) vrijednosti u mjerenju financijskih instrumenata. Time se gotovo potpuno napušta prijašnja praksa vrednovanja prema trošku nabave te se postupno ostvaruje cilj IASC-a, a taj je da se na sve financijske instrumente primjenjuje metoda fer vrijednosti. Tako će se većina ulaganja u vlasničke i dužničke vrijednosne papire koja su se prema dosadašnjoj praksi mjerila i iskazivala prema trošku stjecanja ili amortizacijskom trošku, u skladu s MRS-om 39 mjeriti prema metodi fer vrijednosti.

Financijska imovina iz djelokruga primjene MRS-a 39 na temelju toga standarda može biti razvrstana u jednu od ove četiri kategorije ulaganja: imovina koja se drži radi trgovanja, imovina raspoloživa za prodaju, ulaganja koja se drže do dospijeca i dani zajmovi koje je kreiralo trgovačko društvo. Metoda vrednovanja koja se primjenjuje prilikom iskazivanja pojedine vrste financijske imovine ovisi o kategoriji ulaganja u koju je razvrstana. U tom se smislu imovina raspoređena u kategoriju ulaganja koja se drže radi trgovanja i u kategoriju ulaganja koja su raspoloživa za prodaju vrednuje po metodi fer vrijednosti. Nasuprot tome, imovina raspoređena u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijeca te dani zajmovi koje je kreiralo trgovačko društvo vrednuje se po amortizacijskom trošku.

Potrebno je istaknuti i mogućnost koju banke imaju u iskazivanju nerealiziranih dobitaka i gubitaka financijske imovine koja se drži u kategoriji ulaganja raspoloživih za prodaju. Menadžment banke, naime, može odlučiti da nerealizirane dobitke i gubitke koji su rezultat promjene fer vrijednosti imovine, is-

kazuje ili kroz račun dobiti i gubitka ili u glavnici, ali samo do trenutka njihove realizacije kada se obvezatno moraju uključiti u račun dobiti i gubitka.

Za financijsku imovinu raspoređenu u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijeća MRS 39 nameće stroga ograničenja. Ona se očituju u sljedećem: ako trgovačko društvo imovinu iz navedene kategorije ulaganja odluči prodati ili prenijeti u neku drugu kategoriju prije dospijeća, mora i svu ostalu imovinu iz te kategorije preseliti ili u kategoriju ulaganja koja su raspoloživa za prodaju ili u kategoriju ulaganja koja se drže radi trgovanja te imovinu ponovno procijeniti primjenom metode fer vrijednosti. Nakon toga, trgovačko društvo ne smije do kraja tekuće i tijekom sljedeće dvije izvještajne godine rasporediti ni već postojeću ni novostečenu financijsku imovinu u kategoriju ulaganja koja se drže do dospijeća.

Isto tako MRS 39 naglašava obavezu menadžmenta da na svaki datum bilance procjenjuje jesu li nastupile objektivne okolnosti iz točke 110. MRS-a 39 koje bi upućivale na potrebu umanjivanja financijske imovine. Ako je došlo do nastanka navedenih okolnosti, umanjivanje se provodi tako da se procjenjuju očekivani budući novčani tokovi imovine te se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi instrumenta od kojeg se novčani tokovi očekuju. Tako dobiveni iznos jest nadoknativa vrijednost imovine. Gubitak, koji je razlika između knjigovodstvenoga i nadoknativog iznosa financijske imovine, iskazuje se u računu dobiti i gubitka kao trošak vrijednosnog usklađivanja imovine.

Prvi se put MRS-om 39 utvrđuju uvjeti koje neki financijski instrument mora zadovoljiti da bi se (prema ovom standardu) smatrao derivatom. MRS 39 također propisuje pravila za mjerenje i iskazivanje derivata, i to tako da se svi derivati moraju mjeriti po njihovoj fer vrijednosti, a dobiti ili gubici koji su rezultat promjene te fer vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka s obzirom da se smatra da se oni drže radi trgovanja sve dok nisu oblikovani kao instrument zaštite.

Financijska je praksa pokazala da su derivati često bili dio složenih ugovora koji se u računovodstvu nisu iskazivali kao odvojeni financijski instrumenti. Propuštajući razdvajati derivate od osnovnog ugovora, banke i druga društva čija poslovna praksa obuhvaća sklapanje navedene vrste ugovora, izbjegavali su priznavanje i mjerenje derivata kao zasebnih financijskih instrumenata te odgovarajuće kvantificiranje rizika koji iz ugrađenih derivata mogu proizići i utjecati na rezultat poslovanja. U novonastalim uvjetima primjene MRS-a 39 ugrađeni derivati moraju se izdvojiti iz osnovnog ugovora te, uz ispunjenje određenih uvjeta, iskazivati kao da su samostalan financijski instrument.

Veliki dio MRS-a 39 usmjeren je na unapređenje postojeće računovodstvene prakse na području utvrđivanja jedinstvenih kriterija za računovodstvo zaštite (engl. hedging). Standard definira zaštitu kao određivanje jednoga ili više instrumenata zaštite (koji mogu biti derivati ili nederivatni financijski instrumenti) sa svrhom da promjene u njihovoj fer vrijednosti, u cijelosti ili djelomično, kompenziraju promjene u fer vrijednosti ili novčanom toku zaštićene stavke. Računovodstvo zaštite je međutim, dopušteno samo u određenim okolnostima povezanim s ispunjenjem kriterija utvrđenih MRS-om 39, a koji podrazumijevaju da je odnos između instrumenta zaštite i zaštićene stavke unaprijed definiran, mjerljiv i stvarno djelotvoran. Važno je također istaknuti da je računovodstvo zaštite dopušteno samo onda kada društvo unaprijed odredi specifičan instrument zaštite sa svrhom zaštite promjene fer vrijednosti ili novčanog toka zaštićene stavke, što isključuje mogućnost zaštite cjelokup-

ne neto bilance. Tako, primjerice, društvo ne može primjenjivati računovodstvo zaštite na cjelokupnu neto izloženost kamatnom riziku, već samo na pojedinačne bilančne stavke koje u sebi sadržavaju sličnu razinu kamatnog rizika.

Za razliku od ostalih standarda, primjena MRS-a 39 zahtijevat će angažman značajnih resursa, i onih internih, i onih eksternih. Očekuje se koordinirani rad i suradnja računovodstava, riznica te poreznih stručnjaka kako bi se taj standard stvarno i efikasno primjenjivao u praksi.

1.3. Normativni okvir Republike Hrvatske za primjenu MRS-a 39

Primjena MRS-a 39 u Hrvatskoj je postala aktualna već samim time što hrvatski normativni okvir koji se odnosi na sastavljanje financijskih izvješća upućuje na primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda, a time i MRS-a 39. U domeni bankarskog poslovanja navedeno ima svoje uporište člancima 52. i 53. Zakona o bankama⁵, koji upućuje banke da sastavljaju svoja financijska izvješća u skladu s propisima o računovodstvu i računovodstvenim standardima. Člankom 15. Zakona o računovodstvu⁶ propisana je obvezatnost primjene Međunarodnih računovodstvenih standarda. U tom je smislu i Hrvatska narodna banka donijela Odluku o obliku, minimalnom obujmu i sadržaju revizije i izvješća o obavljenoj reviziji banaka⁷, kojom se propisuje sastavljanje financijskih izvješća banaka u skladu sa Zakonom o računovodstvu, odnosno MRS-ovima.

5 NN, br. 161/1998.

6 NN, br. 90/1992.

7 NN, br. 64/1999.

Kako bi se prevladala neusklađenost postojećih podzakonskih akata HNB-a i MRS-a 39, HNB je donio Odluku o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata HNB-a i MRS-ova⁸. Ovom se odlukom stavljaju izvan snage odredbe podzakonskih akata HNB-a koje nisu u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima, a istodobno se upućuje na izravnu primjenu MRS-ova i podzakonskih akata HNB-a koji nisu u suprotnosti s MRS-ovima. Istom se odlukom propisuje obveza sastavljanja financijskih izvješća za 2001. godinu i razdoblja nakon toga u skladu s MRS-om 39 i ostalim međunarodnim računovodstvenim standardima, kao i podzakonskim aktima HNB-a u dijelu koji nije u suprotnosti s međunarodnim računovodstvenim standardima. Takvo je rješenje prihvaćeno zbog toga što u trenutku sastavljanja Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata HNB-a i MRS-ova, novi Zakon o bankama još nije bio donesen. Budući da podzakonski akti moraju biti sastavljeni u skladu s navedenim Zakonom, ne bi bilo prikladno u relativno kratkom roku dva puta provoditi potrebna usklađivanja (jedanput s MRS-ovima, drugi put sa Zakonom). Kako bi se bankama omogućilo lakše razumijevanje relevantnih područja te dosljedna primjena pojedinih podzakonskih akata u uvjetima primjene MRS-a 39, 15. siječnja 2002. Hrvatska narodna banka donijela je dokument pod nazivom: Stajališta Hrvatske narodne banke u vezi primjene podzakonskih akata Hrvatske narodne banke u uvjetima primjene MRS-a 39 (u nastavku Stajališta).

8 NN, br. 107/2001.

1.4. Primjena podzakonskih akata Hrvatske narodne banke u uvjetima primjene MRS-a 39

Jedno od najvažnijih područja koja obrađuju Stajališta odnosi se na način razvrstavanja plasmana banaka. Dosadašnja Odluka o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke⁹ razlikuje načelno dvije skupine plasmana razvrstanih po kriteriju ostvarivanja prihoda. U skladu s tom odlukom, prvu skupinu plasmana koji ostvaruju prihode činili su plasmani razvrstani u rizične skupine A i B, a koji se na temelju MRS-a 39 smatraju potpuno nadoknadivima. Drugu su skupinu prema navedenoj odluci činili plasmani koji ne ostvaruju prihode, a koju su činili plasmani razvrstani u rizične skupine C, D i E. S obzirom na primjenu MRS-a 39 dolazi do dijeljenja plasmana koji su prije svrstavani u drugu skupinu, tako da se plasmani razvrstani u rizične skupine C i D sada smatraju djelomično nadoknadivima (koji prema točki 116. MRS-a 39 ostvaruju prihode), pri čemu osnovicu za priznavanje kamatnih prihoda čini sadašnja vrijednost diskontiranih budućih novčanih tokova, uz primjenu stope koja je prethodno korištena kod diskontiranja tih novčanih tokova radi mjerenja nadoknadivog iznosa plasmana. Plasmani koji su se prije razvrstavali u rizičnu skupinu E smatraju se nenadoknadivima te se, kao i do sada, svrstavaju u kategoriju plasmana koji ne ostvaruju prihod.

⁹ NN, br. 32/1999. i 101/2000.

U Stajalištima se također pojašnjava pojam umanjenja vrijednosti imovine, koji se javlja u MRS-u 39 u kontekstu procjene nadoknadivog iznosa financijskog instrumenta. Upotreba navedenog pojma u MRS-u 39 uvelike se podudara s uporabom pojmova posebnih rezervi za identificirane gubitke te gubitaka od sumnjivih i spornih potraživanja, ali među njima ipak postoji razlika. Navedena razlika nije samo pojmovnoga karaktera, već je prisutna i na metodološkoj razini, i to u dijelu izračuna gubitaka. Prema dosadašnjoj odluci gubitak od sumnjivih i spornih potraživanja izračunavao se primjenom odgovarajućeg postotka na glavnice, a postotak je ovisio o tome u koju je rizičnu skupinu pojedini plasman bio razvrstan. Za razliku od navedenoga, prema MRS-u 39 gubitak od umanjenja financijske imovine izračunava se kao razlika između knjigovodstvenog iznosa plasmana i nadoknadivog iznosa (koji je sadašnja vrijednost očekivanih budućih naplata dobivena primjenom metode diskontiranja efektivnom kamatnom stopom).

Umanjenje se provodi ovisno o kriteriju nadoknadivosti plasmana. Umanjenje se, dakako, ne provodi za plasmane koji su potpuno nadoknadivi, nego za djelomično nadoknadive plasmane, dok se za potpuno nenadoknadive plasmane vrši ispravak vrijednosti u 100%-tnom iznosu.

Iz navedenoga proizlazi da se za plasmane koji se smatraju djelomično nadoknadivima i potpuno nenadoknadivima vrše pojedinačne rezervacije, dok se za nadoknadive plasmane izdvaja samo opća rezerva za pokriće gubitaka koji nisu pojedinačno identificirani. Budući da se i plasmani razvrstani prema navedenoj odluci u rizičnu skupinu B smatraju potpuno nadoknadivima, oni ne podliježu obvezi umanjenja, ali ulaze u osnovicu zajedno s plasmanima rizične skupine A za obračun općih rezervi za neidentificirane gubitke.

Kriterij nadoknadivosti bitan je i u postupku priznavanja prihoda stečenih od plasmana. U tom smislu za potpuno nadoknadive plasmane obračunati kamatni prihodi priznaju se u bilanci i u računu dobiti i gubitka u cjelokupnom iznosu.

Kod djelomično nadoknadivih plasmana, u skladu s točkom 116. MRS-a 39, prihod od kamata na nadoknadivi iznos priznaje se u računu dobiti i gubitka, a u bilanci se ne knjiži kao povećanje imovine u obliku potraživanja, nego kao smanjenje ispravka vrijednosti plasmana. Kamata na ove plasmane prema ugovoru evidentira se u izvanbilančnoj evidenciji.

Kod nenadoknadivih plasmana kamata se u cijelosti isključuje iz bilance i računa dobiti i gubitka i evidentira se u izvanbilančnoj evidenciji.

Značajna promjena u odnosu na dosadašnju odluku učinjena je i u tretmanu plasmana grupi povezanih osoba. Polazeći od stava izraženog MRS-om 39 koji kaže da se prilikom umanjenja vrijednosti svaki instrument procjenjuje pojedinačno, moguće je da gubici od pojedinih plasmana jednom dužniku budu razvrstani u različite rizične skupine, čime se odstupa od odredbe spomenute odluke da se svi plasmani jednom dužniku raspoređuju u jednu rizičnu skupinu.

Stajališta Hrvatske narodne banke su u području razvrstavanja i mjerenja vrijednosnih papira imala za cilj prikazati kako bi se ulaganja koja su prema dosadašnjoj odluci bila razvrstana u trgovački i investicijski portfelj prilagodila kategorijama ulaganja kako ih definira MRS 39. Način na koji MRS 39 korespondira u području vrijednosnih papira s Odlukom o raspoređivanju plasmana prikazan je u sljedećoj tablici.

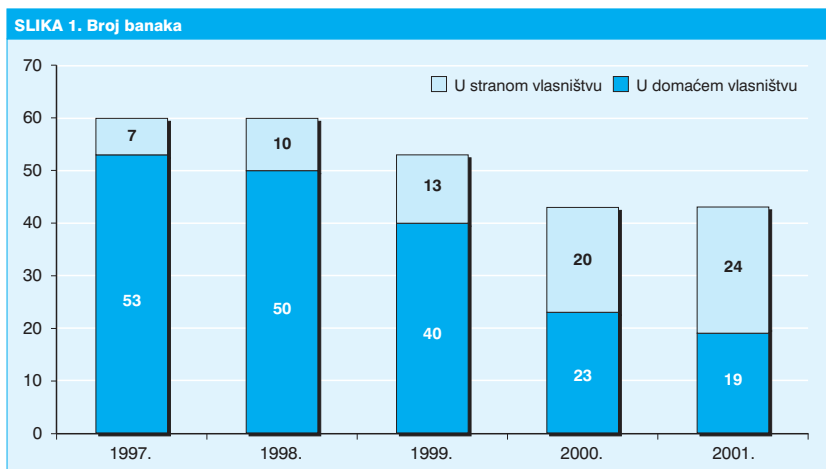
Razvrstavanje ulaganja u vrijednosne papire	
Prema Odluci o raspoređivanju plasmana ...	Prema MRS-u 39
Trgovački portfelj vlasničkih i dužničkih vrijednosnih papira (mjerenje po fer vrijednosti)	= Imovina koja se drži radi trgovanja (mjerenje po fer vrijednosti)
Investicijski portfelj vlasničkih vrijednosnih papira (mjerenje po trošku ulaganja ili tržišnoj vrijednosti – po nižoj vrijednosti/LOCOM)	= Imovina raspoloživa za prodaju (mjerenje po fer vrijednosti ili po trošku ulaganja ako nema tržišne cijene, s tim da podliježe provjeri radi umanjenja vrijednosti, u skladu s točkama 109. do 119. MRS-a 39)
Investicijski portfelj dužničkih vrijednosnih papira (raspoređivanje u rizične skupine i formiranje rezervi)	= Ulaganja koja se drže do dospjeća (mjerenje po amortizacijskom trošku) ili: Imovina raspoloživa za prodaju (mjerenje po fer vrijednosti ili po trošku ulaganja, ako nema tržišne cijene, s tim da podliježe provjeri radi umanjenja vrijednosti, u skladu s točkama 109. do 119. MRS-a 39) ili: Dani zajmovi koje je kreirala banka: u slučaju da banka odluči dužničke vrijednosne papire kupljene izravno od izdavatelja razvrstati u ovaj portfelj (mjerenje po amortizacijskom trošku)

Novonastali uvjeti primjene MRS-a 39 ne zahtijevaju promjene sheme bilance, kao što je to i naglašeno u Stajalištima, te se i dalje primjenjuju sve odredbe MRS 30 u pogledu objavljivanja podataka u financijskim izvještajima banaka i sličnih financijskih institucija. Trenutačno, također, ne postoje urgentni razlozi za usklađivanje postojećeg Kontnog plana za banke s razvrstavanjem financijske imovine prema MRS-u 39 s obzirom da se u postojećem rasporedu računa mogu prepoznati sve četiri kategorije financijske imovine definirane MRS-om 39.

2. Pokazatelji poslovanja bankovnih institucija

Krajem 2001. u Republici Hrvatskoj poslovale su 43 banke, odnosno isti broj banaka kao i krajem 2000.¹ godine. Jedna je banka tijekom 2001. izašla iz bankovnog sustava², a jedna je štedionica, povećavši temeljni kapital u skladu s odredbama Zakona o bankama³ dobila odobrenje za rad kao banka⁴.

Tijekom 2001. broj banaka u većinskom stranom vlasništvu povećan je sa 20 na 24 banke. Usporedno s rastom broja banaka u većinskom stranom vlasništvu porastao je udio aktive tih banaka u ukupnoj aktivnosti sustava, i to sa 84,1 posto krajem 2000. na 89,3 posto krajem 2001. godine. Krajem 1998. udjel aktive banaka u većinskom stranom vlasništvu u ukupnoj aktivnosti sustava iznosio je 6,7 posto, a krajem 1999. godine 39,9 posto.

U nastavku, radi lakše usporedivosti, banke su podijeljene u četiri grupe. Za kriterij je odabrana visina aktive. Tako I. grupu čine banke s aktivom većom od 5 milijardi kuna, II. grupu banke s aktivom između 1 milijarde i 5 milijardi kuna, III. grupu banke s aktivom između 500 milijuna i 1 milijarde kuna i IV. grupu banke s aktivom manjom od 500 milijuna kuna.

TABLICA 1. Grupe banaka usporedivih značajki, na kraju razdoblja, u tisućama kuna

Grupa	Kriterij za uvrštavanje	XII. 1998.	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.
I.	Aktiva (A) > 5.000.000	4	4	5	6
II.	1.000.000 < A < 5.000.000	19	15	13	14
III.	500.000 < A < 1.000.000	9	5	8	7
IV.	A < 500.000	28	29	17	16

U 2001. godini jedna je banka prešla iz II. u I. grupu banaka, dvije su banke prešle iz III. u II. grupu, jedna banka iz IV. u III. grupu, a u IV. grupi došlo je i

2.1. Banke

2.1.1. Struktura bankovnog sektora u Republici Hrvatskoj

- 1 Od listopada 2001. godine u Sektoru nadzora i kontrole iz statističke se obrade, uz banke i štedionice nad kojima je pokrenut stečajni postupak, isključuju i one institucije kojima je Savjet HNB-a oduzeo odobrenje za rad. U skladu s tom izmjenom izvršene su korekcije serija podataka za prethodna razdoblja.
- 2 Kaptol banci d.d., Zagreb oduzeto je odobrenje za rad 7. ožujka 2001.
- 3 NN, br. 161/1998.
- 4 Primorska štedionica d.d., Rijeka dobila je 5. rujna 2001. odobrenje za rad kao banka, a dana 25. rujna 2001. promjena je upisana u sudski registar kao Primorska banka d.d.

⇨ S obzirom na strukturu vlasništva banke u Republici Hrvatskoj podijeljene su na domaće i strane. Banka se uvrštava među domaće ako je u većinskom vlasništvu domaćih fizičkih i pravnih osoba. Jednako pravilo vrijedi pri uvrštavanju neke banke među banke s pretežno stranim vlasništvom. Ukupan broj banaka dobije se kao zbroj broja banaka u domaćem i broja banaka u stranom vlasništvu. Izvor podataka o broju banaka je statistika HNB-a.

⇨ U skladu s odabranim kriterijem – veličinom aktive – u tablici su prikazani parametri za razvrstavanje banaka u pojedine grupe. Izvori podataka o veličini (iznosu) aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

- 5 Kod Primorske banke d.d., Rijeka porast aktive vezan je uz povećanje temeljnoga kapitala zbog preoblikovanja u banku, a kod HVB Bank Croatia d.d., Zagreb porast aktive dijelom je prouzročen preuzimanjem poslovanja Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, Glavne podružnice Zagreb.

2.1.2. Teritorijalna raširenost poslovne mreže banaka i koncentracija bankovnog sustava

- 6 Od toga se 8 jedinica odnosi na Kaptol banku d.d., Zagreb, kojoj je tijekom 2001. oduzeto odobrenje za rad.

- 7 Podružnicom ovdje smatramo organizacijski dio banke koji nije pravna osoba (definirano člankom 7. Zakona o trgovačkim društvima).

⇒ Ukupan broj poslovnica i podružnica svih banaka u Republici Hrvatskoj razvrstan je po županijama. Podaci za Grad Zagreb uvršteni su među podatke za Zagrebačku županiju. Izvori podataka su banke.

do spomenutih promjena vezanih uz izlazak jedne banke iz sustava i preoblikovanje jedne štedionice u banku. Te su promjene, izuzevši posljednje navedene promjene u IV. grupi, odraz jednog od najvažnijih obilježja 2001. godine, a to je visok rast ukupne aktive sustava te iznimno visok rast aktive pojedinih banaka. Stopu rasta aktive veću od 40 posto ostvarilo je u 2001. godini 14 banaka⁵.

Poslovna mreža banaka ovdje se analizira na razini županija na osnovi kretanja broja poslovnica i podružnica te broja bankomata. Krajem 2001. bilježimo porast broja poslovnih jedinica za 67, odnosno za 8,9 posto u odnosu prema 2000. Šesnaest banaka zadržalo je isti broj poslovnih jedinica kao i krajem 2000. godine, 8 banaka zatvorilo je ukupno 26 jedinica⁶, a 19 banaka otvorilo je 93 jedinice. Tijekom 2001. nove poslovne jedinice otvarane su prije svega u Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu (18), zatim u Splitsko-dalmatinskoj županiji (11) i ostalim županijama uz obalu. U 5 županija broj poslovnih jedinica ostao je isti kao u 2000., a u Sisačko-moslavačkoj županiji broj poslovnih jedinica smanjen je za 6.

Tijekom 2001. godine 6 je banaka otvorilo po pet ili više poslovnih jedinica što čini 75,3 posto svih novootvorenih jedinica. Jedna je banka tijekom 2001. otvorila čak 22 poslovne jedinice (23,7 posto svih novootvorenih jedinica) od čega 6 jedinica u Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu. Otvorene poslovne jedinice u Zagrebačkoj županiji i Gradu Zagrebu ima 29 banaka. Slijedi Primorsko-goranska županija u kojoj 22 banke imaju otvorene poslovne jedinice. Najmanji broj banaka prisutan je u Krapinsko-zagorskoj, Ličko-senjskoj i Karlovačkoj županiji – po 3 banke.

Pet banaka posluje u 10 ili više županija, 9 banaka u 5 do 10 županija, 16 banaka u 2 do 5 županija, a 10 banaka posluje isključivo u jednoj (matičnoj) županiji. Tri banke nemaju poslovnice ni podružnice⁷.

TABLICA 2. Teritorijalna raširenost podružnica i poslovnica banaka, na kraju razdoblja

Županija	XII. 1998.	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.
Zagrebačka i Grad Zagreb	159	157	140	158
Krapinsko-zagorska	18	18	18	19
Sisačko-moslavačka	30	27	24	18
Karlovačka	19	20	18	18
Varaždinska	24	26	23	23
Koprivničko-križevačka	25	24	23	25
Bjelovarsko-bilogorska	25	22	20	23
Primorsko-goranska	46	55	57	63
Ličko-senjska	9	8	8	8
Virovitičko-podravska	18	18	14	16
Požeško-slavonska	16	15	16	16
Brodsko-posavska	12	12	13	17
Zadarska	40	39	32	40
Osječko-baranjska	59	59	47	50
Šibensko-kninska	30	28	28	30
Vukovarsko-srijemska	19	22	15	16
Splitsko-dalmatinska	104	106	100	111
Istarska	83	86	85	90
Dubrovačko-neretvanska	54	55	49	56
Međimurska	23	25	26	26
Ukupno	813	822	756	823

U 2001. broj bankomata povećan je za 234 što je 31,8 posto više negoli u 2000. godini. No, broj bankomata raste po manjoj stopi nego prethodnih godina.

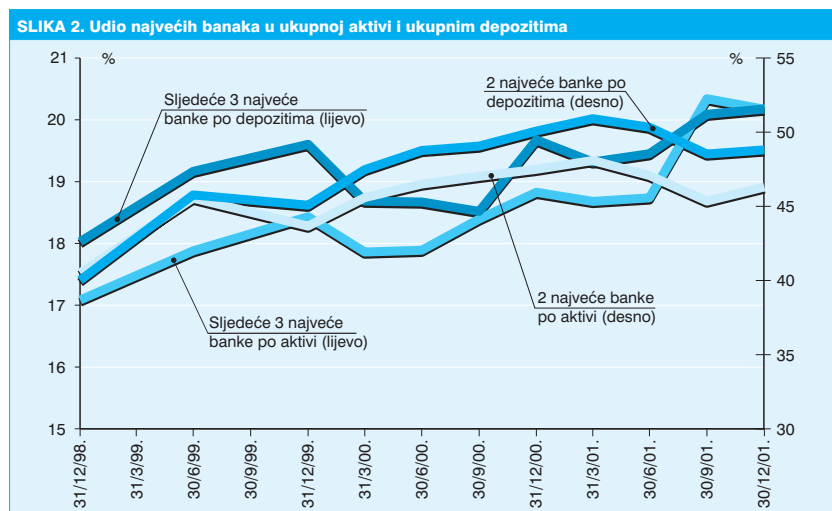
Zagrebačka županija i Grad Zagreb i Splitsko-dalmatinska županija ne samo da su najbolje pokriveni bankomatima već i u 2001. ostvaruju najveći rast broja bankomata (65, odnosno 45 jedinica). Osječko-baranjska županija je, zahvaljujući visokom rastu broja bankomata (21 jedinica), ušla među županije uz obalu koje su (izuzevši Šibensko-kninsku), a uz vodeće Zagrebačku županiju i Grad Zagreb, najatraktivnije županije za širenje mreže bankomata.

Tijekom 2001. godine 18 banaka povećalo je broj bankomata, a od toga dvije banke prvi put rabe bankomate. Jedna banka smanjila je broj bankomata, 6 banaka zadržalo je isti broj bankomata, a 18 banaka uopće se njima ne koristi.

Županija	XII. 1998.	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.
Zagrebačka i Grad Zagreb	89	181	237	302
Krapinsko-zagorska	3	6	14	19
Sisačko-moslavačka	2	6	14	20
Karlovačka	7	12	21	22
Varaždinska	12	16	23	31
Koprivničko-križevačka	10	12	14	16
Bjelovarsko-bilogorska	7	9	18	19
Primorsko-goranska	35	68	95	90
Ličko-senjska	2	6	7	9
Virovitičko-podravsko	3	7	8	11
Požeško-slavonska	3	4	6	8
Brodsko-posavska	2	4	10	14
Zadarska	12	17	26	40
Osječko-baranjska	12	19	27	48
Šibensko-kninska	2	8	13	18
Vukovarsko-srijemska	3	4	5	11
Splitsko-dalmatinska	14	31	63	108
Istarska	48	80	84	102
Dubrovačko-neretvanska	7	15	32	47
Međimurska	12	18	19	35
Ukupno	285	523	736	970

⇨ Ukupan broj instaliranih bankomata svih banaka u Republici Hrvatskoj razvrstan je po županijama. Podaci za Grad Zagreb uvršteni su među podatke za Zagrebačku županiju. Izvori podataka su banke.

Krajem 2001. došlo je do smanjenja udjela dviju najvećih banaka u ukupnoj aktivi i ukupnim depozitima sustava te oni iznose 46,3 posto, odnosno 48,8 posto. Aktiva prvih dviju banaka rasla je u 2001. po prosječnoj stopi od 29,4 posto, a depoziti po prosječnoj stopi od 40,4 posto.

⇨ Kriterij odabira dviju najvećih banaka, odnosno sljedećih triju banaka u sustavu jest veličina njihove aktive. Udio u aktivi dviju najvećih banaka (sljedećih triju banaka) računa se kao omjer zbroja aktiva dviju najvećih banaka (sljedećih triju banaka) i ukupne aktive svih banaka, a izražava se u postocima. Na isti je način napravljen izračun udjela tih banaka u ukupnim depozitima bankovnog sustava. Izvori podataka o iznosu aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.), dok su izvori podataka za ukupne depozite izvješća banaka na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

8 Sljedeće tri najveće banke čine treća, četvrta i peta banka prema veličini aktive.

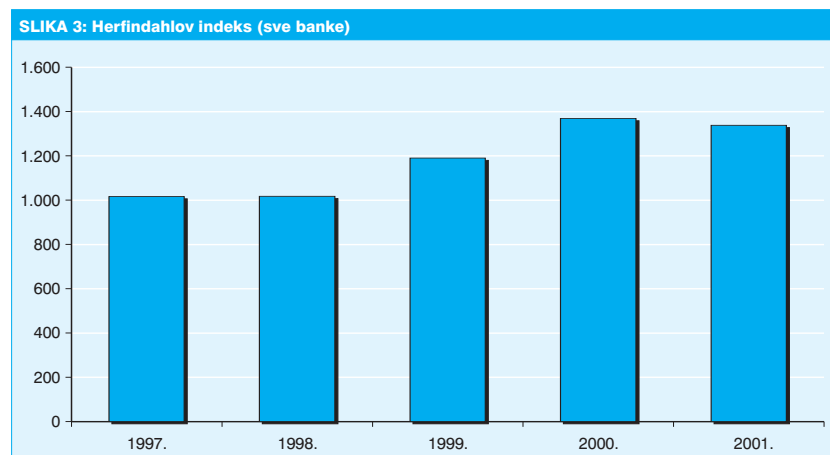
Kod sljedećih triju najvećih banaka⁸ bilježi se krajem 2001. blago povećanje udjela u ukupnoj aktivni i ukupnim depozitima sustava te oba udjela dosežu istu vrijednost od 20,2 posto. Tijekom 2001. sljedeće tri najveće banke ostvarile su prosječnu stopu rasta aktive od 42,2 posto i depozita od 47,7 posto. Na prosječnu stopu rasta aktive sljedećih triju najvećih banaka od 42,2 posto utjecao je porast aktive jedne od banaka za 87,7 posto.

Vrijednost Herfindahlova indeksa izračunata za dvije vodeće banke, sljedeće tri najveće banke i sve banke u sustavu bilježi nešto niže vrijednosti negoli u 2000. i time upućuje na smanjenje koncentracije bankovnog sustava. Na razini sustava navedeni je indeks krajem 2001. smanjen za 52 jedinice i iznosi 1316 jedinica.

⇒ Taj se indeks za svaku banku računa po sljedećoj formuli:

$$\left(\frac{\text{aktiva banke}}{\text{ukupna aktiva svih banaka}} \cdot 100 \right)^2$$

Izvori podataka o iznosu aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001).

2.1.3. Bilanca banaka

9 Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, Glavna podružnica Zagreb nije bila dužna dostaviti revidirana financijska izvješća za 2001. jer je njezino poslovanje preuzela HVB Bank Croatia d.d., Zagreb.

Svi podaci za banke za 2001. temelje se na revidiranim financijskim izvješćima, koja su banke dostavile u Hrvatsku narodnu banku. Za izvješća triju banaka revizori su izrazili mišljenje s rezervom, a za izvješća svih ostalih banaka⁹ revizori su izrazili pozitivno mišljenje. Uvidom u revizorska izvješća utvrđeno je da su MRS 39 pri sastavljanju financijskih izvješća za 2001. godinu primijenile 22 banke, 9 banaka primijenilo ga je djelomično, a 11 banaka nije primijenilo MRS 39.

Na dan 31. prosinca 2001. ukupna aktiva banaka iznosi 148,4 milijarde kuna, što je povećanje od 36,6 milijardi kuna, odnosno za 32,7 posto u odnosu prema kraju prethodne godine. Visok rast ukupne aktive banaka najvećim je dijelom rezultat konverzije valuta država članica Europske monetarne unije u eure, odnosno polaganja deviza u banke od strane građana radi (besplatne) konverzije u eure. Zahvaljujući ponajprije uvođenju eura ukupni depoziti banaka porasli su u 2001. godini za 44,0 posto u usporedbi s krajem prethodne godine, a najviša stopa rasta zabilježena je u posljednjem tromjesečju (20,5 posto).

Do kraja godine nije bilo dovoljno vremena za pojačanu kreditnu aktivnost banaka u onom obujmu kakav je zabilježen kod porasta izvora sredstava – neto krediti porasli su krajem 2001. za 28,6 posto u odnosu prema kraju prethodne godine, a njihov udjel u aktivni banaka smanjio se sa 45,8 na 44,4 posto.

Najveći dio novoprikupljenih izvora sredstava preusmjeren je u likvidnije stavke aktive čiji su udjeli u strukturi aktive banaka listom rasli, pa tako, poslije neto kredita, najveći udjel u strukturi aktive banaka imaju depoziti kod bankovnih institucija. Oni su rasli po stopi od 35,1 posto i čine 16,1 posto aktive banaka. Slijede gotovina i depoziti kod HNB-a čija stopa rasta iznosi 93,2

TABLICA 4. Struktura aktive banaka, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1998.		XII. 1999.			XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a	6.412,5	6,6	9.733,5	10,4	51,8	11.489,3	10,3	18,0	22.196,3	15,0	93,2
1.1. Gotovina	815,2	0,8	1.245,9	1,3	52,8	1.506,3	1,3	20,9	7.822,5	5,3	419,3
1.2. Depoziti	5.597,3	5,8	8.487,6	9,1	51,6	9.983,1	8,9	17,6	14.373,9	9,7	44,0
2. Depoziti kod bankovnih institucija	11.459,9	11,8	10.312,5	11,0	-10,0	17.695,3	15,8	71,6	23.900,1	16,1	35,1
3. Trezorski zapisi i blagajnički zapisi HNB-a	1.070,8	1,1	3.139,5	3,4	193,2	6.059,0	5,4	93,0	9.687,2	6,5	59,9
4. Trgovački portfelj vrijednosnih papira	288,5	0,3	1.067,8	1,1	270,1	2.462,4	2,2	130,6	4.795,6	3,2	94,8
5. Krediti financijskim institucijama	854,8	0,9	1.246,2	1,3	45,8	1.085,6	1,0	-12,9	1.479,6	1,0	36,3
6. Krediti ostalim komitentima	49.591,8	51,2	45.391,5	48,5	-8,5	50.130,7	44,8	10,4	64.402,5	43,4	28,5
7. Investicijski portfelj vrijednosnih papira	17.747,1	18,3	15.477,1	16,5	-12,8	14.167,5	12,7	-8,5	12.741,3	8,6	-10,1
8. Ulaganja u podružnice i povezana trgovačka društva	2.788,5	2,9	1.768,6	1,9	-36,6	2.411,0	2,2	36,3	2.199,8	1,5	-8,8
9. Preuzeta imovina	340,6	0,4	447,2	0,5	31,3	614,5	0,5	37,4	446,8	0,3	-27,3
10. Materijalna imovina i softver (minus amortizacija)	3.168,7	3,3	3.164,6	3,4	-0,1	3.252,5	2,9	2,8	3.501,2	2,4	7,6
11. Kamate, naknade i ostala imovina	3.745,3	3,9	2.518,1	2,7	-32,8	3.169,2	2,8	25,9	4.273,5	2,9	34,8
12. Manje: posebne rezerve za neidentificirane gubitke	691,3	0,7	743,6	0,8	7,6	699,4	0,6	-6,0	1.195,7	0,8	71,0
Ukupna aktiva	96.777,0	100,0	93.522,9	100,0	-3,4	111.837,7	100,0	19,6	148.428,3	100,0	32,7

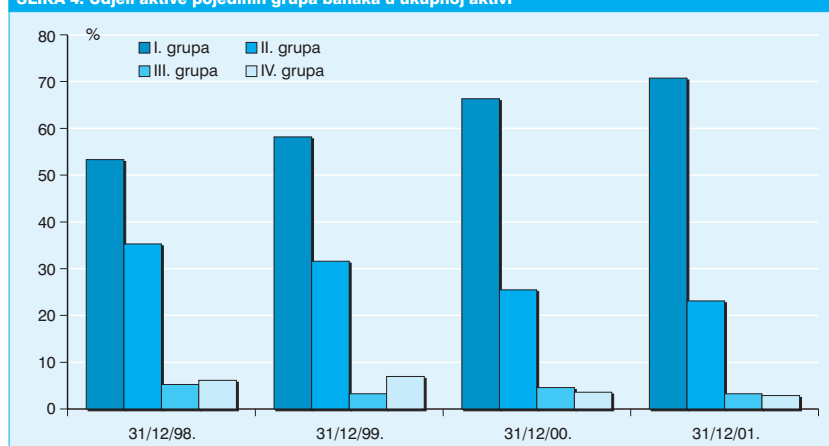
posto, a njihov udjel u aktivi banaka porastao je sa 10,3 na 15,0 posto. Investicijski portfelj vrijednosnih papira i preuzeta imovina bilježe negativne stope rasta u 2001. i možemo pretpostaviti da odražavaju nižu razinu korištenja sekundarnih izvora naplate kredita.

U 2001. godini jedino je I. grupa banaka ostvarila porast udjela u ukupnoj aktivi, i to zbog iznimno visokog porasta aktive jedne od banaka iz grupe (87,7 posto) i zbog prelaska jedne banke iz II. u I. grupu banaka. Udjel ove grupe banaka povećan je sa 66,3 na 70,7 posto.

Udjel banaka II. grupe u ukupnoj aktivi u istom razdoblju smanjen je sa 25,5 na 23,1 posto. Ulazak dviju banaka iz III. grupe u ovu grupu nije uspio neutralizirati prelazak jedne banke iz ove grupe u prvu grupu banaka.

Iz III. grupe banka izašle su dvije banke, a ušla je jedna banka, te je udjel ove grupe manji negoli u 2000. godini (4,6 posto) i iznosi 3,3 posto. Ista situacija u IV. grupi banaka, kao i činjenica da ovoj grupi pripada i jedina banka koja je u 2001. ostvarila negativnu stopu rasta aktive (-10,4 posto), dovela je do pada udjela ove grupe u ukupnoj aktivi sustava sa 3,6 na 2,9 posto.

SLIKA 4. Udjeli aktive pojedinih grupa banaka u ukupnoj aktivi

↑ Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001. – obrazac BS) te izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini bankovnog sustava krajem promatranog razdoblja izračunat je udio svake pojedine bilančne stavke aktive u ukupnoj aktivi sustava. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi sa stanjem krajem prethodnog razdoblja.

⇨ Udio aktive svake navedene grupe banaka u aktivi cijelog sustava računa se tako da se zbroji ukupna aktiva svih banaka u grupi i podijeli s ukupnom aktivom cijelog sustava. Udjeli su izraženi u postocima.

Izvori podataka o iznosu aktive jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

TABLICA 5. Struktura pasive banaka, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1998.		XII. 1999.			XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
1. Krediti od financijskih institucija	4.761,3	4,9	5.282,3	5,6	10,9	3.510,9	3,1	-33,5	3.629,1	2,4	3,4
1.1. Kratkoročni krediti	2.142,7	2,2	2.088,7	2,2	-2,5	1.130,8	1,0	-45,9	595,7	0,4	-47,3
1.2. Dugoročni krediti	2.618,5	2,7	3.193,7	3,4	22,0	2.380,1	2,1	-25,5	3.033,3	2,0	27,4
2. Depoziti	58.584,6	60,5	56.997,0	60,9	-2,7	72.683,4	65,0	27,5	104.697,2	70,5	44,0
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	9.117,0	9,4	9.216,9	9,9	1,1	12.619,0	11,3	36,9	16.548,6	11,1	31,1
2.2. Štedni depoziti	13.564,2	14,0	13.678,0	14,6	0,8	17.689,3	15,8	29,3	26.373,9	17,8	49,1
2.3. Oročeni depoziti	35.903,4	37,1	34.102,1	36,5	-5,0	42.375,1	37,9	24,3	61.774,6	41,6	45,8
3. Ostali krediti	17.028,9	17,6	15.007,5	16,0	-11,9	16.329,0	14,6	8,8	15.947,7	10,7	-2,3
3.1. Kratkoročni krediti	1.435,1	1,5	1.652,8	1,8	15,2	503,3	0,4	-69,6	594,0	0,4	18,0
3.2. Dugoročni krediti	15.593,7	16,1	13.354,7	14,3	-14,4	15.825,7	14,2	18,5	15.353,7	10,3	-3,0
4. Izdani dužnički vrijednosni papiri	1,1	0,0	0,0	0,0	-95,9	0,0	0,0	-	19,4	0,0	-
4.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	0,9	0,0	0,0	0,0	-94,8	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-
4.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	0,2	0,0	0,0	0,0	-100,0	0,0	0,0	-	19,4	0,0	-
5. Dopunski kapital	492,8	0,5	343,1	0,4	-30,4	520,3	0,5	51,7	2.655,8	1,8	410,4
5.1. Izdani podređeni instrumenti	-	-	105,5	0,1	-	282,9	0,3	168,1	339,4	0,2	20,0
5.2. Izdani hibridni instrumenti	-	-	237,5	0,3	-	237,4	0,2	0,0	2.316,4	1,6	875,7
6. Kamate, naknade i ostale obveze	6.553,3	6,8	4.849,2	5,2	-26,0	5.475,5	4,9	12,9	7.783,0	5,2	42,1
7. Dobit/gubitak tekuće godine	-1.671,6	-1,7	466,4	0,5	-	1.123,2	1,0	140,8	570,0	0,4	-49,3
8. Kapital (bez dobiti ili gubitka tekuće godine)	11.026,7	11,4	10.577,3	11,3	-4,1	12.195,5	10,9	15,3	13.126,3	8,8	7,6
Ukupno	96.777,0	100,0	93.522,9	100,0	-3,4	111.837,7	100,0	19,6	148.428,3	100,0	32,7

↑ Primijenjeno je isto načelo kao i kod Tablice 4., tj. na temelju podataka iz izvješća na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.) te izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini bankovnog sustava krajem promatranog razdoblja izračunat je udio svake bilančne stavke pasive u ukupnoj pasivi sustava. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi sa stanjem krajem prethodnog razdoblja. Stavka Dobit ili gubitak tekuće godine izdvojena je iz stavke Kapital i prikazana zasebno.

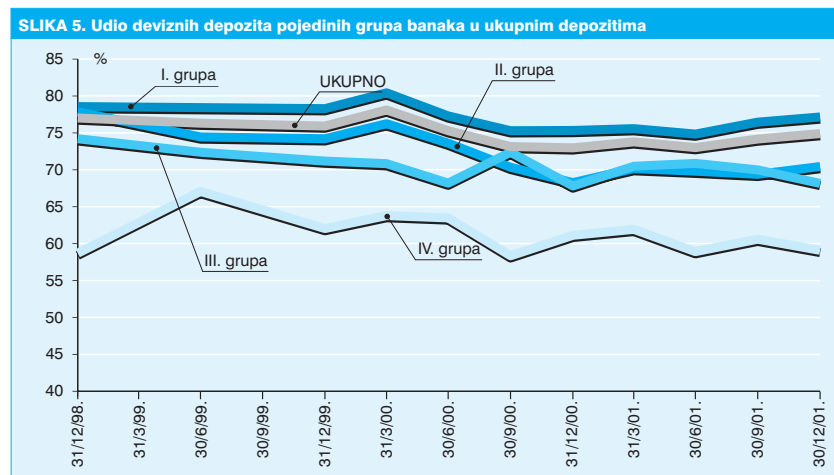
U strukturi pasive banaka, prema podacima za 2001. godinu, najveći udjel imaju depoziti, i to 70,5 posto, a unutar depozita najveću stopu rasta od 49,1 posto bilježe štedni depoziti. Slijede po veličini udjela u pasivi ostali krediti (kredit od nefinancijskih institucija i obveze po osnovi financijskog leasinga) s udjelom od 10,7 posto. Udjel dobiti tekuće godine u pasivi banaka smanjen je sa 1,0 na 0,4 posto.

U odnosu prema 2000. najveću stopu rasta unutar pasive banaka zabilježio je dopunski kapital (410,4 posto), i to prije svega zbog rasta izdanih hibridnih instrumenata po stopi od 875,7 posto. Unatoč takvoj stopi rasta udjel izdanih hibridnih instrumenata u ukupnoj pasivi banaka iznosi još uvijek skromnih 1,8 posto.

Udio deviznih depozita u ukupnim depozitima svih banaka iznosi krajem 2001. godine 74,9 posto što je porast od 1,9 postotnih bodova u usporedbi s krajem prethodne godine. Udjel deviznih depozita u ukupnim depozitima smanjio se kod IV. grupe banaka za 2,1 postotni bod i iznosi 59,1 posto što je

⇒ Udio deviznih depozita svake grupe banaka u ukupnim depozitima sustava računa se tako da se najprije zbroje devizni depoziti u određenom tromjesečju svih banaka koje se ubrajaju u određenu grupu, a nakon toga se zbroje ukupni depoziti. Tako dobivene sume međusobno se podijele i pomnože sa 100.

Izvori podataka o deviznim depozitima i ukupnim depozitima jesu izvješća banaka na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

najniži udjel deviznih depozita u ukupnim depozitima kod jedne grupe banaka. Kod ostalih grupa banaka udjeli su deviznih depozita u ukupnim depozitima rasli i iznose za I. grupu 77,2 posto, za II. grupu 70,4 posto i za III. grupu 68,2 posto.

Kapital banaka na dan 31. prosinca 2001. iznosi 13,7 milijardi kuna što čini povećanje od 2,8 posto u odnosu prema kraju prethodne godine. Prethodnih godina kapital je rastao po znatno većim stopama: 20,6 posto u 2000. te 18,1 posto u 1999. godini. Razlog ovog usporavanja leži u činjenici da porast dioničkoga kapitala i visoki porast statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi nisu uspjeli značajnije nadmašiti pad dobiti ili gubitka tekuće godine, pad zadržane dobiti (gubitka) i značajan pad zakonskih rezervi.

Statutarne i ostale kapitalne rezerve (udjel rezervi za vlastite dionice u statutarnim i ostalim kapitalnim rezervama iznosi 8,4 posto) porasle su krajem 2001. godine za 164,5 posto u usporedbi s krajem 2000., a njihov udjel u strukturi kapitala povećan je sa 9,2 na 23,6 posto. Banke su očito prepoznale važnost izdvajanja odgovarajućih rezervi, a takav porast statutarnih i ostalih kapitalnih rezervi (koje se izdvajaju iz dobiti) može se objasniti opreznosću i nastojanjima banaka da ublaže pad ukupnih rezerviranja za gubitke, koja se formiraju na teret rashoda.

Pad udjela zakonskih rezervi sa 15,8 (kraj 2000.) na 6,2 posto (kraj 2001.) ostvaren je pod utjecajem više čimbenika, a to su već dosegnuta zakonom propisana razina zakonskih rezervi kod pojedinih banaka u sustavu, smanjenje osnovice na temelju koje se izdvajaju zbog nižeg iznosa dobiti koje su pojedine banke ostvarile u 2001. godini i njihovo korištenje za pokriće gubitaka tekuće godine ili gubitaka prethodnih godina kod pojedinih banaka u sustavu.

TABLICA 6. Struktura kapitala banaka, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1998.		XII. 1999.			XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
1. Dionički kapital	8.944,7	95,6	8.219,7	74,4	-8,1	8.549,9	64,2	4,0	8.966,5	65,5	4,9
2. Dobit/gubitak tekuće godine	-1.671,6	-17,9	466,4	4,2	-127,9	1.123,2	8,4	140,8	570,0	4,2	-49,3
3. Zadržana dobit (gubitak)	16,7	0,2	73,7	0,7	341,0	326,2	2,4	342,7	77,8	0,6	-76,2
4. Zakonske rezerve	1.165,5	12,5	1.540,2	13,9	32,2	2.098,8	15,8	36,3	853,3	6,2	-59,3
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	899,8	9,6	743,8	6,7	-17,3	1.220,5	9,2	64,1	3.228,7	23,6	164,5
Ukupno	9.355,1	100,0	11.043,7	100,0	18,1	13.318,6	100,0	20,6	13.696,2	100,0	2,8

Udjel kapitala u strukturi pasive banaka smanjen je u odnosu prema kraju 2000. godine (11,9 posto), te na dan 31. prosinca 2001. iznosi 9,2 posto. U strukturi kapitala dionički kapital sudjeluje sa 65,5 posto. Slijede statutarne i ostale kapitalne rezerve sa 23,6 posto, zakonske rezerve sa 6,2 posto te dobit ili gubitak tekuće godine sa 4,2 posto. Udjel zadržane dobiti (gubitka) smanjen je za 1,9 postotnih bodova i iznosi 0,6 posto.

Nakon porasta od 16,0 posto koji je ostvaren u 2000. godini, u 2001. jamstveni kapital je rastao po gotovo dvostruko manjoj stopi (8,3 posto). Njegova se struktura također donekle promijenila. Krajem 2001. temeljni kapital sudjeluje u bruto jamstvenom kapitalu sa 84,2 posto, što je 6,7 postotnih bodova manje negoli krajem 2000.

Krajem 2001. godine I. i II. grupa banaka bilježe rast jamstvenoga kapitala, a III. i IV. grupa pad. Naime, III. i IV. grupa banaka bilježe pad i temeljnoga i dopunskoga kapitala u odnosu prema 2000.

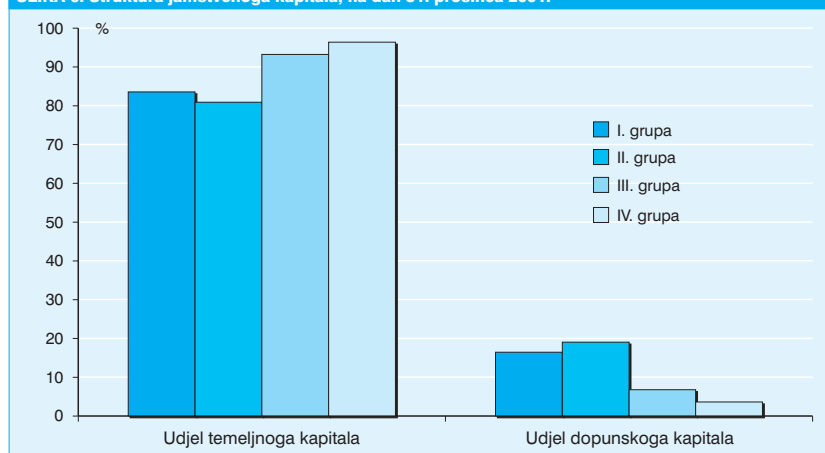
2.1.4. Kapital banaka

↑ Kapital, kao jedna od stavki na strani pasive agregirane bilance svih banaka prikazane u Tablici 5., detaljnije je razrađen te je izračunat udio svake od navedenih stavki u ukupnom kapitalu svih banaka stavljanjem u odnos svake stavke s ukupnim kapitalom banaka. Navedeni iznosi pomnoženi su sa 100. Promjena stanja postotna je promjena u usporedbi sa stanjem krajem prethodnog razdoblja.

⇒ Zbroj iznosa temeljnoga kapitala svih banaka koje pripadaju pojedinoj grupi banaka, stavljen je u odnos sa zbrojem iznosa jamstvenoga kapitala istih banaka te je dobivena veličina pomnožena sa 100. Na isti su način izračunati udjeli dopunskoga kapitala pojedinih grupa banaka u njihovu jamstvenom kapitalu.

Podaci o temeljnom, dopunskom i jamstvenom kapitalu dobiveni su iz izvješća banaka, a obrazac za dostavljanje izvješća (obrazac JAK, odnosno JK1) sastavni je dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.).

SLIKA 6. Struktura jamstvenoga kapitala, na dan 31. prosinca 2001.

TABLICA 7. Kretanje jamstvenoga kapitala, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1998.		XII. 1999.			XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
I. grupa	3.800,8	35,8	5.089,8	45,7	33,9	7.631,2	59,1	49,9	8.116,5	58,1	6,4
II. grupa	4.001,4	37,7	3.834,5	34,5	-4,2	3.144,6	24,4	-18,0	4.046,2	28,9	28,7
III. grupa	1.021,0	9,6	492,6	4,4	-51,8	924,5	7,2	87,7	768,0	5,5	-16,9
IV. grupa	1.796,5	16,9	1.711,9	15,4	-4,7	1.211,5	9,4	-29,2	1.049,2	7,5	-13,4
Ukupno	10.619,7	100,0	11.128,8	100,0	4,8	12.911,9	100,0	16,0	13.979,7	100,0	8,3

⇧ Izračun jamstvenoga kapitala definiran je Odlukom o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) te odgovarajućom uputom za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000.). Podaci o jamstvenom kapitalu dobiveni su iz izvješća banaka, a obrazac za dostavljanje izvješća sastavni je dio navedene regulative (obrazac JAK, odnosno JK1).

10 Od 1. siječnja 2001. primjenjuje se izmijenjena Uputa za jedinstvenu primjenu odluke o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 123/2000.). Zbog navedene se izmjene donkle promijenila struktura jamstvenoga kapitala tako što se pojedine pozicije više ne uključuju u temeljni već u dopunski kapital.

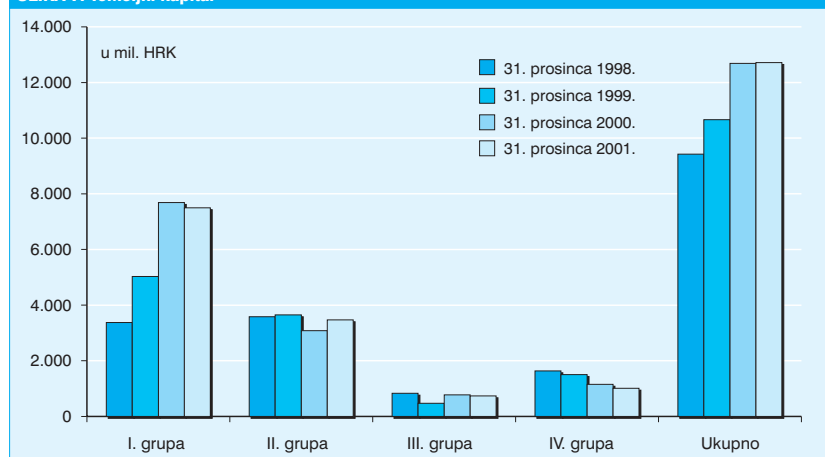
Temeljni kapital¹⁰ na razini sustava krajem 2001. bilježi blagi pad te iznosi 12,7 milijardi kuna. Porast temeljnoga kapitala ostvaren je kod II. grupe banaka (zbog dokapitalizacije dviju banaka iz grupe), dok su ostale grupe zabilježile pad temeljnoga kapitala u usporedbi s prethodnom godinom.

Premda je na razini sustava u 2001. ostvaren rast dopunskoga kapitala od 87,1 posto, on još uvijek čini manji dio bruto jamstvenoga kapitala banaka (15,8 posto).

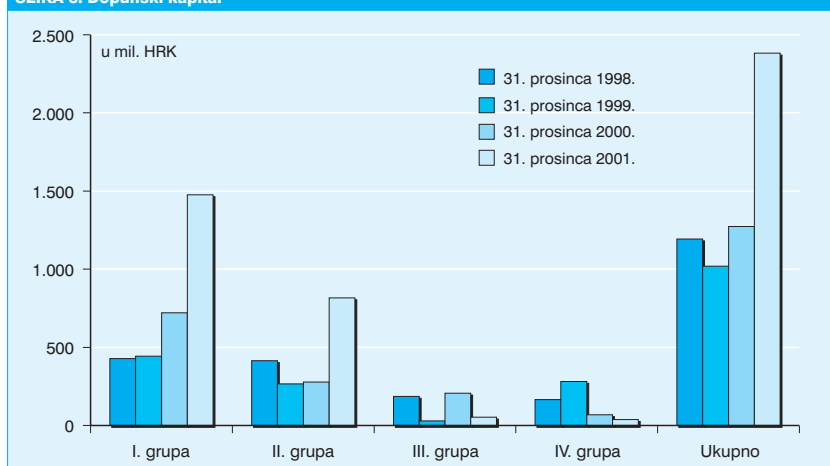
Porast dopunskoga kapitala ostvaren je kod I. i II. grupe banaka, a III. i IV. grupa zabilježile su pad dopunskoga kapitala u odnosu prema prethodnoj godini. Porast dopunskog kapitala kod I. i II. grupe banaka prouzročen je najvećim dijelom izdavanjem hibridnih instrumenata od strane pojedinih banaka u većinskom stranom vlasništvu. Naime, nakon uključivanja primljenih deviznih kredita u osnovicu za obračun obvezne pričuve, strani vlasnici preusmje-

⇨ Izračun temeljnoga kapitala definiran je Odlukom o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) te odgovarajućom uputom za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000.). U navedenom prikazu kretanja temeljnoga kapitala u promatranom razdoblju temeljni kapital pojedine grupe banaka dobiven je tako da su zbrojeni iznosi temeljnoga kapitala svih banaka koje se ubrajaju u tu grupu, a podaci su dobiveni iz izvješća banaka. Obrazac za dostavljanje izvješća sastavni je dio navedene regulative (obrazac JAK, odnosno JK1).

SLIKA 7. Temeljni kapital

SLIKA 8. Dopunski kapital

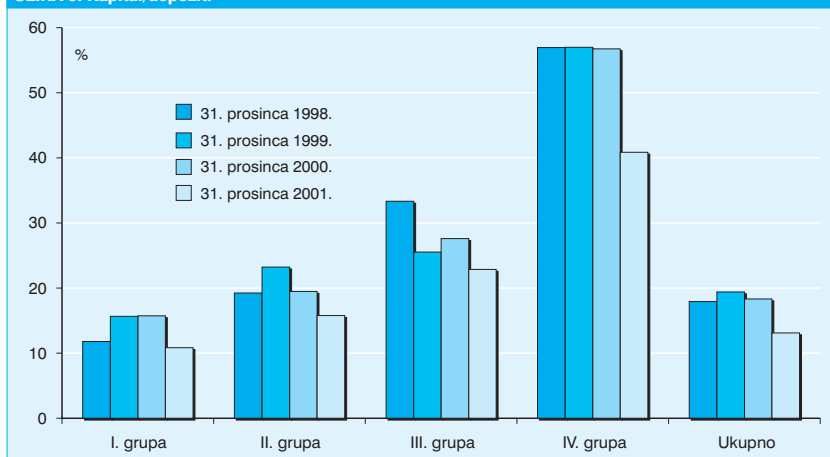
rili su dane kredite u kupnju hibridnih instrumenata svojih banaka kćeri. Kako su izdani hibridni instrumenti potom također uključeni u osnovicu za obračun devizne pričuve, njihov je porast krajem godine zaustavljen. Također, četiri banke dostigle su zakonski maksimum po kojem se najviše 100 posto iznosa dopunskoga kapitala može uključiti u izračun jamstvenoga kapitala, te nemaju poticaj za daljnje izdavanje hibridnih instrumenata radi povećanja jamstvenoga kapitala.

Iz omjera kapitala i depozita (Slika 9.) vidi se da se veće banke u financiranju plasmana više koriste depozitnom osnovicom negoli kapitalom, dok se manje banke u financiranju plasmana više oslanjaju na kapital, odnosno vlastita sredstva. Na razini sustava omjer kapitala i depozita iznosio je na dan 31. prosinca 2001. godine 13,1 posto, a kretao se u rasponu od 10,8 posto za I. grupu banaka do 40,9 posto za IV. grupu banaka.

Omjer kapitala i depozita smanjio se u 2001. kod svih grupa banaka, i to kod prvih dviju grupa zbog porasta depozita koji je nadmašio porast kapitala u istom razdoblju, a kod drugih dviju grupa zbog porasta depozita (po nižim stopama negoli kod prvih dviju grupa) i istodobnog smanjenja kapitala.

Krajem 2001. zabilježene su sljedeće vrijednosti stope adekvatnosti kapitala: 15,8 posto u I. grupi, 21,7 posto u II. grupi, 27,5 posto u III. grupi te 37,4 posto u IV. grupi. Istodobno, na razini sustava, stopa adekvatnosti kapitala iznosi

SLIKA 9. Kapital/depoziti

⇨ Izračun dopunskoga kapitala definiran je Odlukom o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) te odgovarajućom uputom za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000.). U navedenom prikazu kretanja dopunskoga kapitala u promatranom razdoblju dopunski kapital pojedine grupe banaka dobio je tako da su zbrojeni iznosi dopunskoga kapitala svih banaka koje se ubrajaju u tu grupu, a podaci su dobiveni iz izvješća banaka. Obrazac za dostavljanje izvješća sastavni je dio navedene regulative (obrazac JAK, odnosno JK1).

⇨ Omjer kapitala i depozita za svaku grupu računa se tako da se najprije zbroji ukupni kapital svih banaka koje su uključene u određenu grupu, a nakon toga se zbrajaju svi depoziti banaka iz te grupe. Tako dobivena suma kapitala podijeli se sa sumom depozita i pomnoži sa 100. Izvor podataka o iznosu kapitala jesu izvješća banaka na obrascu BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.). U kontekstu ovog izračuna depozite čine depoziti na žiroračunima i tekućim računima, štedni depoziti i oročeni depoziti, a izvor podataka su izvješća banaka na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

⇒ Za izračun stope adekvatnosti kapitala uzima se omjer između jamstvenoga kapitala i ponderirane aktive. U ovom je prikazu stopa adekvatnosti kapitala za svaku grupu izračunata tako da su posebno zbrojeni iznosi jamstvenoga kapitala svih banaka pojedine grupe te iznosi ukupno ponderirane aktive svih banaka te grupe. Tako dobivena suma jamstvenoga kapitala podijeljena je sa sumom ukupno ponderirane aktive i pomnožena sa 100.

Jamstveni se kapital računa prema Odluci o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) i odgovarajućoj uputi za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000.).

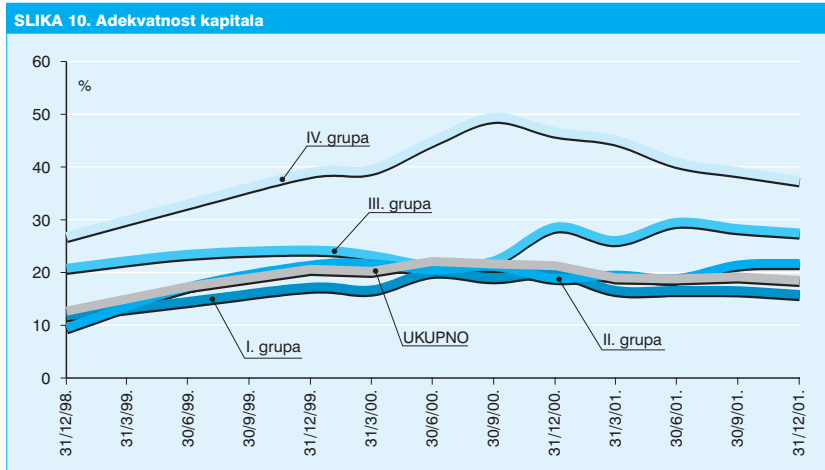
Izvori podataka o jamstvenom kapitalu jesu izvješća banaka na obrascu JAK, odnosno JK1, koji je sastavni dio navedene Upute.

Ukupno ponderirana aktiva računa se u skladu s Odlukom o načinu izračunavanja adekvatnosti kapitala i ponderirane aktive banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) i s Uputom za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja adekvatnosti kapitala i ponderirane aktive banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.).

Izvori podataka o ponderiranoj aktivni jesu izvješća banaka na obrascu PA, odnosno PA1, koji je sastavni dio navedene Upute.

11 NN, br. 101/2000. i 123/2000.

2.1.5. Račun dobiti i gubitka

na dan 31. prosinca 2001. godine 18,5 posto. U usporedbi s krajem 2000. na razini sustava stopa je pala za 2,8 postotnih bodova.

Pad stope adekvatnosti kapitala u I. grupi rezultat je povećanja ponderirane aktive po stopi većoj od stope povećanja jamstvenoga kapitala. Kod II. grupe situacija je obratna – jamstveni kapital rastao je po stopi većoj od stope rasta ponderirane aktive, te je stopa adekvatnosti kapitala u ovoj grupi porasla. Smanjenje stope adekvatnosti kapitala zabilježile su i III. i IV. grupa banaka. Kod III. grupe pad jamstvenoga kapitala premašio je pad ponderirane aktive, a kod IV. grupe banaka stopa adekvatnosti kapitala pala je dvostruko – zbog smanjenja jamstvenoga kapitala i porasta ponderirane aktive.

Ovdje je potrebno napomenuti da su izmjene i dopune odluka i uputa o načinu izračunavanja adekvatnosti kapitala i ponderirane aktive¹¹ mogle utjecati na kretanja vrijednosti jamstvenoga kapitala i ponderirane aktive, a time i stope adekvatnosti kapitala u 2001. godini.

U 2001. godini banke su na razini ukupnog sustava ostvarile 894,2 milijuna kuna dobiti poslije oporezivanja, što je u usporedbi sa 2000. smanjenje za 411,9 milijuna kuna odnosno visokih 31,5 posto. Tako veliko smanjenje rezultata banaka u 2001. godini pod izravnim je utjecajem gubitka jedne banke iz I. grupe, a na koju se odnosi 78,0 posto ukupnih gubitaka svih banaka s gubitkom. Veliki gubitak navedene banke u 2001. godini posljedica je kumuliranih nekamatnih troškova iz prethodnih razdoblja. Ukupan broj banaka s gubitkom na kraju 2001. iznosi 6, dok je na kraju 2000. godine bilo 7 banaka s gubitkom. Sve banke s gubitkom na kraju 2000. spadale su u II. grupu, a na kraju 2001. godine u svakoj grupi postoji neka banka s gubitkom: u I. i III. grupi po jedna, a u II. i IV. grupi po dvije.

Promatramo li prihode i rashode svih banaka, uočava se veliko smanjenje neto nekamatnih prihoda (36,6 posto) te nedovoljan rast neto kamatnih prihoda (7,7 posto). Ni smanjenje troškova rezerviranja čak za 37,8 posto u odnosu prema 2000. godini nije u 2001. pomoglo povećanju dobiti poslije oporezivanja banaka. U svim grupama banaka, izuzevši II. grupu, došlo je tijekom 2001. do smanjenja dobiti nakon oporezivanja, pri čemu najviše u III. grupi, koja je nakon pozitivnog rezultata u 2000. na kraju 2001. godine ostvarila gubitak. Slijede sa smanjenjima pozitivnih rezultata I. grupa (57,8 posto) pa IV. grupa banaka (3,9 posto). Za razliku od 2000. godine, II. grupa je u 2001. godini

TABLICA 8. Račun dobiti i gubitka, u milijunima kuna

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.
1. Neto kamatni prihod	2.626,6	3.083,7	1.202,3	1.191,3	259,0	161,3	237,2	221,8	4.325,1	4.658,1
1.1. Kamatni prihodi	5.091,1	6.009,5	2.475,3	2.269,4	462,5	338,0	369,2	356,7	8.398,0	8.973,6
1.2. Kamatni troškovi	2.464,5	2.925,7	1.273,0	1.078,1	203,5	176,7	132,0	134,9	4.073,0	4.315,5
2. Neto nekamatni prihod	1.483,8	825,4	262,9	277,4	135,6	63,9	98,3	90,1	1.980,6	1.256,7
2.1. Nekamatni prihodi	1.917,3	2.292,4	660,6	692,6	167,8	120,7	133,0	125,1	2.878,8	3.230,8
2.2. Nekamatni troškovi	433,6	1.467,0	397,6	415,3	32,2	56,8	34,7	35,0	898,1	1.974,1
3. Opći administrativni troškovi i amortizacija	2.079,9	2.365,8	1.054,6	1.122,5	217,1	184,5	226,1	205,3	3.577,7	3.878,1
4. Neto prihod iz poslovanja prije rezervacija za gubitke	2.030,5	1.543,3	410,6	346,2	177,5	40,6	109,4	106,6	2.728,0	2.036,7
5. Troškovi rezervacija za gubitke	381,2	622,6	808,4	48,5	84,0	118,5	25,1	18,4	1.298,6	807,9
6. Dobit/gubitak prije oporezivanja	1.649,3	920,6	-397,7	297,8	93,6	-77,8	84,3	88,2	1.429,4	1.228,8
7. Porez na dobit	98,3	266,5	9,6	51,9	14,2	7,9	1,1	8,3	123,3	334,6
8. Dobit/gubitak poslije oporezivanja	1.551,0	654,1	-407,4	245,9	79,3	-85,8	83,2	79,9	1.306,1	894,2

ostvarila pozitivan rezultat poslovanja, a njegovu oporavku najviše je pridonijelo smanjenje troškova rezerviranja za gubitke od 94,0 posto u usporedbi sa 2000.

Ukupno ostvareni prihod iz poslovanja utvrđen prema neto načelu (kao zbroj neto kamatnih i neto nekamatnih prihoda umanjjenih za opće administrativne troškove i amortizaciju), promatrano na razini sustava, u 2001. godini smanjen je u usporedbi s godinom prije za 691,3 milijuna kuna, odnosno za 25,3 posto. U istom razdoblju pad ukupnih prihoda iz poslovanja ostvarile su i sve grupe banaka, i to redom III. grupa za 77,1 posto, I. grupa za 24,0 posto, II. grupa za 15,7 posto, a IV. grupa tek za 2,5 posto.

U strukturi prihoda na razini bankovnog sustava u 2001. ostvaren je rast udjela nekamatnih prihoda u ukupnim prihodima od 0,9 postotnih bodova u od-

† Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001. – obrazac RDG) kumulativno je, za promatrano razdoblje, iskazana svaka stavka iz izvješća na razini svih banaka, kao i po pojedinim grupama banaka. Ukupan iznos za svaku stavku izračunat je tako da su zbrojeni iznosi istovrsnih stavki iz izvješća, i to na razini svih banaka i na razini pojedine grupe banaka.

TABLICA 9. Struktura prihoda, u postocima

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.
1. Kamatni prihodi	72,6	72,4	78,9	76,6	73,4	73,7	73,5	74,0	74,5	73,5
1.1. Kamatni prihodi od odobrenih kredita	45,4	51,1	58,7	60,9	54,0	57,2	57,0	61,9	50,1	54,1
1.2. Kamatni prihodi od depozita	12,4	9,0	7,4	8,1	7,5	8,7	7,4	5,6	10,5	8,6
1.3. Kamatni prihodi od dužničkih vrijednosnih papira	11,9	11,5	4,8	5,7	6,5	7,4	5,5	4,8	9,4	9,7
1.4. Prihodi od dionica i ostalih vlasničkih ulaganja	0,4	0,3	1,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,7	0,3
1.5. Neto tečajne razlike po osnovi kamatnih prihoda	0,0	-0,2	1,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,6	0,3	-0,1
1.6. Kamatni prihodi iz prijašnjih godina	1,0	0,4	1,1	0,4	0,4	0,2	0,9	0,4	1,0	0,4
1.7. Ostali kamatni prihodi	1,5	0,4	4,2	1,3	4,9	0,0	2,5	0,4	2,5	0,6
2. Nekamatni prihodi	27,4	27,6	21,1	23,4	26,6	26,3	26,5	26,0	25,5	26,5
2.1. Nekamatni prihodi od provizija ili naknada	14,3	14,7	12,0	13,0	12,3	12,4	12,7	11,7	13,5	14,0
2.2. Neto tečajne razlike po osnovi nekamatnih prihoda	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0	0,1
2.3. Dobit/gubitak od obračunatih tečajnih razlika	-0,8	-1,9	-1,6	-1,9	-0,1	-0,7	0,4	1,4	-0,9	-1,7
2.4. Dobit/gubitak od kupoprodaje deviza	7,3	8,4	6,2	8,0	7,9	8,5	8,3	10,1	7,1	8,3
2.5. Dobit/gubitak od kupoprodaje vrijednosnih papira	1,3	3,2	-0,1	0,6	0,0	-0,5	0,0	0,2	0,8	2,3
2.6. Ostali prihodi	4,4	3,1	3,3	2,3	6,5	4,0	4,8	2,4	4,2	2,9
2.7. Izvanredni prihodi	0,7	0,1	1,3	1,4	0,1	0,4	0,2	0,1	0,8	0,4
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

⇨ Udio pojedine stavke prihoda u ukupnim prihodima za pojedinu grupu banaka izračunat je tako da je zbroj iznosa istovrsnih stavki iz izvješća banaka koje pripadaju istoj grupi (Statističko izvješće za banke – obrazac RDG, NN, br. 57/1999. i 3/2001.) stavljen u odnos s ukupno ostvarenim prihodima te grupe, a dobiveni iznos pomnožen sa 100. Isto je načelo primijenjeno i pri izračunu na razini svih banaka gdje su zbrojeni iznosi istovrsnih stavki iz izvješća svih banaka, zbroj stavljen u odnos s ukupnim prihodima ostvarenim u promatranom razdoblju na razini svih banaka te je dobiveni iznos pomnožen sa 100.

⇒ Primijenjeno je isto načelo kao i kod Tablice 9., tj. udio pojedinih stavki rashoda (troškova) iz izvješća Računa dobiti i gubitka pojedinih grupa banaka u ukupnim rashodima (troškovima) na razini grupe izračunat je tako da je zbroj konkretnih stavki iz izvješća svake banke iz pripadajuće grupe banaka stavljen u odnos s ukupnim rashodima (troškovima) ostvarenima na razini grupe te je dobiveni iznos pomnožen sa 100. Isto načelo vrijedi za izračun na razini bankovnog sustava gdje se zbrajaju konkretni iznosi svake pojedine stavke rashoda (troškova) iz izvješća svih banaka te se dobiveni zbroj stavlja u odnos s ukupnim rashodima (troškovima) ostvarenim u promatranom razdoblju na razini bankovnog sustava te se dobiveni iznos također množi sa 100.

Izvor podataka o rashodima jesu izvješća banaka na obrascu RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

TABLICA 10. Struktura rashoda, u postocima

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.
1. Kamatni troškovi	46,0	39,6	36,0	40,5	37,9	32,9	31,6	34,3	41,4	39,3
1.1. Kamatni troškovi na primljene kredite	12,6	10,3	10,7	11,2	8,6	4,8	5,7	5,9	11,4	10,1
1.2. Kamatni troškovi na depozite	30,6	26,7	20,9	25,6	22,3	21,8	23,0	23,6	26,3	26,1
1.3. Kamatni troškovi na dužničke vrijednosne papire	0,0	0,0	0,1	0,7	5,2	3,9	1,2	0,3	0,4	0,4
1.4. Premije za osiguranje štednih uloga	2,7	2,6	1,5	2,7	1,6	1,4	1,1	1,2	2,1	2,5
1.5. Neto tečajne razlike po osnovi kamatnih troškova	0,0	-0,2	1,0	-0,1	0,0	-0,1	0,4	2,3	0,4	-0,1
1.6. Kamatni troškovi iz prijašnjih godina	0,1	0,2	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1	0,9	0,3	0,3
1.7. Ostali kamatni troškovi	0,0	0,0	1,2	0,0	0,1	0,9	0,1	0,2	0,4	0,1
2. Nekamatni troškovi	8,1	19,9	11,3	15,6	6,0	10,6	8,3	8,9	9,1	18,0
2.1. Nekamatni troškovi provizija ili naknada	3,2	2,5	5,7	7,6	2,8	3,2	4,1	3,5	4,1	3,8
2.2. Neto tečajne razlike po osnovi nekamatnih troškova	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.3. Ostali troškovi	4,9	6,3	5,0	7,5	3,1	7,2	3,9	5,0	4,8	6,6
2.4. Izvanredni troškovi	0,0	11,1	0,6	0,5	0,1	0,2	0,3	0,4	0,2	7,6
3. Opći administrativni troškovi i amortizacija	38,8	32,1	29,8	42,1	40,4	34,4	54,1	52,1	36,3	35,3
3.1. Troškovi zaposlenika	22,9	17,7	14,5	19,7	20,0	17,1	28,9	27,0	20,0	18,5
3.2. Amortizacija	3,6	3,8	5,2	7,5	4,3	4,4	6,9	7,6	4,4	4,8
3.3. Ostali troškovi	12,2	10,6	10,1	14,9	16,1	12,8	18,4	17,5	12,0	12,0
4. Troškovi rezervacija za gubitke	7,1	8,4	22,9	1,8	15,6	22,1	6,0	4,7	13,2	7,4
4.1. Troškovi rezervacija za identificirane gubitke	11,4	0,2	17,2	-8,2	12,4	16,2	5,2	-1,5	13,3	-1,1
4.2. Ispravak vrijednosti ulaganja u podružnice i povezana trg. društva	1,8	3,0	0,3	0,5	0,5	1,9	0,7	0,0	1,2	2,2
4.3. Ispravak vrijednosti ulaganja u dionice i post. udjele u invest. portfelju	-8,5	0,7	4,7	1,2	0,5	0,4	-0,8	1,4	-2,9	0,9
4.4. Troškovi rezervacija za neidentificirane gubitke	2,3	4,6	0,7	8,3	2,3	3,6	0,8	4,9	1,6	5,4
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

nosu prema 2000., a na štetu udjela kamatnih prihoda, koji su smanjeni za 0,9 postotnih bodova. Jednak trend zabilježen je u promatranom razdoblju i u I. i u II. grupi banaka, dok je kod III. i IV. grupe banaka trend bio obratan, tj. udio se kamatnih prihoda povećao, a udio nekamatnih prihoda smanjio. Na razini sustava došlo je do smanjenja udjela svih stavki kamatnih prihoda, izuzevši prihode od kredita – štoviše sve su grupe banaka ostvarile izrazito povećanje kamatnih prihoda od odobrenih kredita.

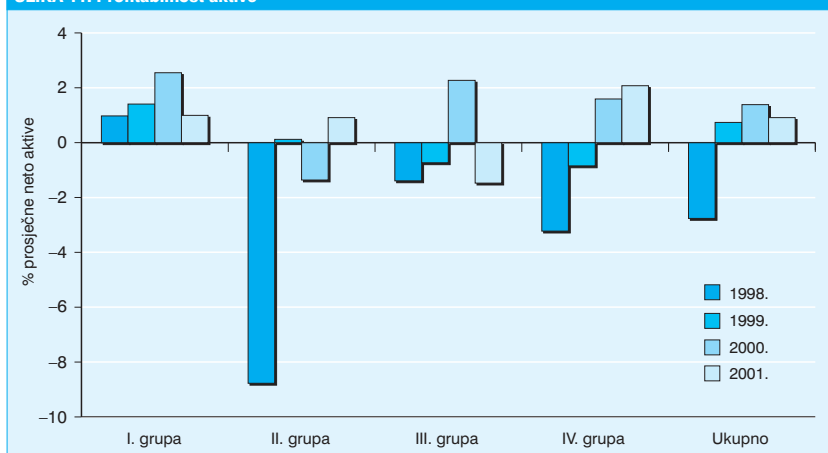
U strukturi rashoda 2001. godine na razini sustava prevladavali su kamatni troškovi sa 39,3 posto. Slijedili su opći administrativni troškovi i amortizacija sa 35,3 posto, nekamatni troškovi sa 18,0 posto te troškovi rezerviranja za gubitke sa 7,4 posto. U usporedbi sa 2000. udjel se nekamatnih troškova udvostručio, udjel troškova rezerviranja za gubitke prepolovio se, a udjel kamatnih troškova neznatno se smanjio kao i udjel općih administrativnih troškova i amortizacije. Na tako veliku promjenu udjela nekamatnih troškova utjecalo je povećanje udjela izvanrednih nekamatnih troškova (7,3 postotna boda), a smanjenju udjela ukupnih troškova rezerviranja pridonijelo je smanjenje udjela troškova rezerviranja za identificirane gubitke (14,4 postotna boda).

2.1.6. Pokazatelji profitabilnosti

U 2001. ukupni je sustav ostvario prosječnu profitabilnost aktive od 0,9 posto. U usporedbi sa 2000. godinom prosječna profitabilnost aktive smanjila se za 0,5 postotnih bodova. To smanjenje valja pripisati smanjenju dobiti nakon oporezivanja (31,5 posto), koja se nakon oporavka u 2000. godini (rast od 82,8 posto), u 2001. približila razini dobiti ostvarene na kraju 1999. godine (894,2 naspram 714,6 milijuna kuna). S druge strane valja napomenuti da je pros-

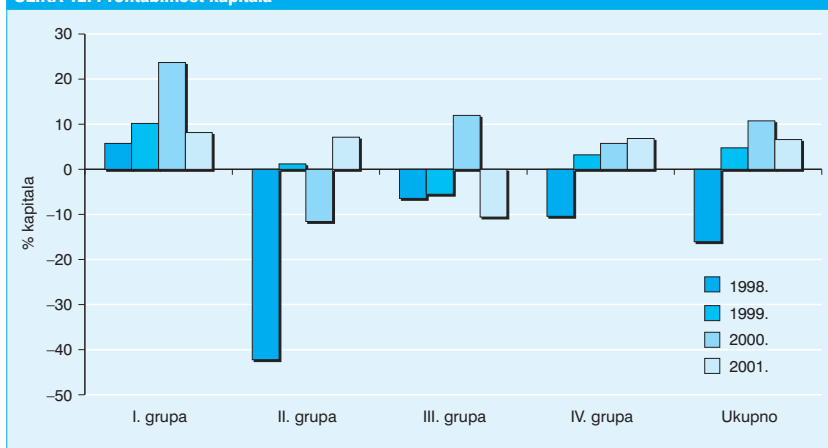
SLIKA 11. Profitabilnost aktive

ječna bruto aktiva banaka porasla na kraju 2001. čak za 30,0 posto u odnosu prema kraju 2000. godine, a riječ je o povećanju likvidne aktive u posljednjem tromjesečju 2001. prije uvođenja eura. Zbog kratkog vremena u kojem je do povećanja došlo, taj veliki porast aktive nije se mogao odraziti i na povećanje prihoda pa se ono očekuje tijekom 2002. godine.

Prosječna razina profitabilnosti kapitala u 2001. godini iznosila je 6,6 posto, što je smanjenje od 4,1 postotnog boda u usporedbi sa 2000. Uz navedeno smanjenje dobiti smanjenju profitabilnosti kapitala pridonio je i rast prosječnoga kapitala od 10,9 posto u 2001.

SLIKA 12. Profitabilnost kapitala

Promatramo li kolika je u usporedbi sa 2000. godinom bila profitabilnost aktive i profitabilnost kapitala na razini pojedinih grupa, isti trend kao i cijeli sustav imaju I. i III. grupa banaka kod kojih je došlo do smanjenja i profitabilnosti aktive i profitabilnosti kapitala. Glavni je razlog za to pad dobiti kod I. grupe i gubitak kod III. grupe banaka, a onda i činjenica da su navedene dvije grupe prednjačile u porastu prosječne bruto aktive u 2001. godini (42,4 posto, tj. 27,6 posto) te da su u odnosu prema kraju 2000. ostvarile znatno povećanje prosječnoga kapitala (22,9 posto, tj. 21,8 posto). Suprotno tome pozitivan rezultat na kraju 2001., za razliku od gubitka na kraju 2000., urodio je povećanjem profitabilnosti aktive i profitabilnosti kapitala II. grupe banaka. Kod IV. grupe povećanje profitabilnosti aktive i kapitala možemo pripisati smanjenju

Omjer dobiti prije oporezivanja i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroji dobit prije oporezivanja, ostvarena u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u određenu grupu, a nakon toga se zbroje iznosi prosječne aktive. Tako dobivena suma dobiti prije oporezivanja podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100.

Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa.

Izvor podataka o dobiti prije oporezivanja jest obrazac RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.), a podataka o aktivi obrazac BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

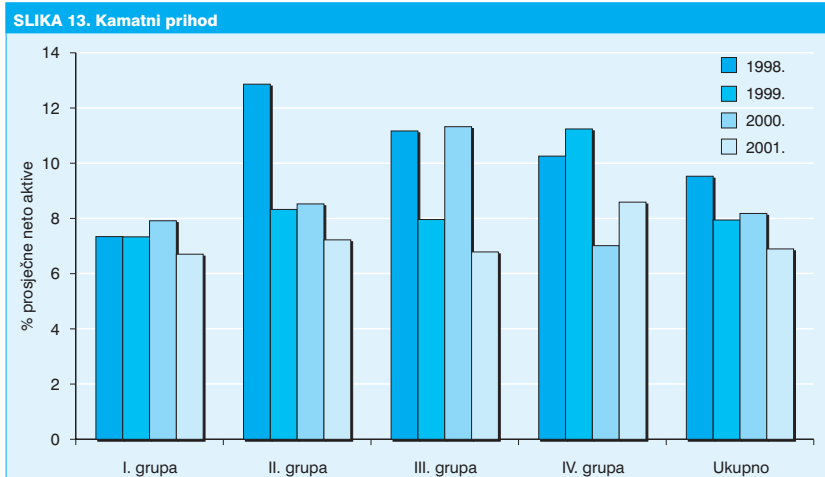
Omjer dobiti nakon oporezivanja i prosječnoga kapitala za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroji dobit nakon oporezivanja, ostvarena u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u određenu grupu, a nakon toga se zbrajaju prosječni iznosi kapitala. Tako dobivena suma dobiti nakon oporezivanja podijeli se sa sumom prosječnoga kapitala i pomnoži sa 100.

Prosječni kapital računa se kao aritmetička sredina stanja kapitala na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa.

Izvor podataka o iznosu dobiti nakon oporezivanja jest obrazac RDG (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.), a podataka o kapitalu obrazac BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

⇒ Omjer kamatnih prihoda i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kamatni prihodi, ostvareni u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi prosječne aktive također svake grupe banaka. Tako dobivena suma kamatnih prihoda podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100. Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa.

Izvor podataka o iznosu kamatnih prihoda jest obrazac RDG, a podataka o iznosu aktive obrazac BS (oba su obrasca sastavni dio Statističkog izvješća za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

prosječne bruto aktive (19,9 posto) i prosječnoga kapitala (19,2 posto) uz znatno smanjenje dobiti na kraju 2001. u usporedbi s krajem 2000. godine.

Tijekom 2001. godine došlo je do smanjenja omjera i kamatnih prihoda i kamatnih rashoda kao postotaka prosječne neto aktive, s tim da je pad omjera kamatnih prihoda bio dvaput veći u usporedbi s padom omjera kamatnih rashoda – 1,3 naspram 0,7 postotnih bodova.

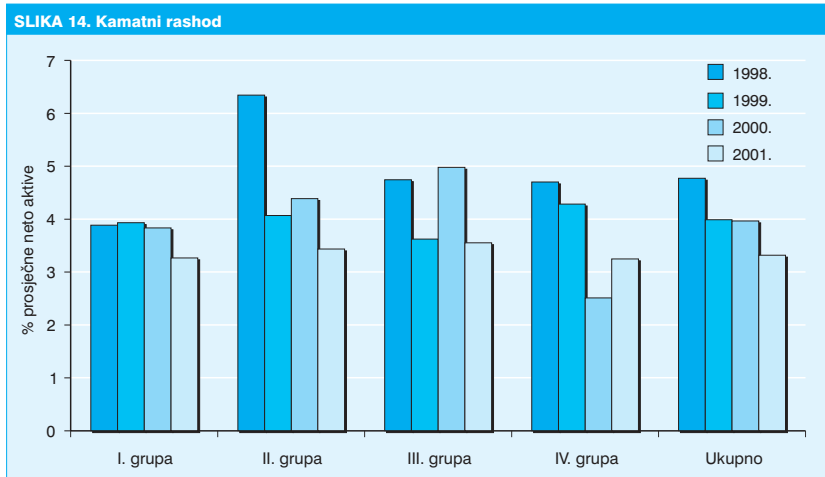
Smanjenje omjera kamatnih prihoda, tj. kamatnih rashoda i prosječne neto aktive ostvareno je kod prvih triju grupa banaka. Rezultat je to prije svega velikog rasta prosječne neto aktive tijekom 2001.: kod I. grupe od 39,3 posto, kod II. grupe 8,2 posto, a kod III. grupe banaka 21,9 posto. S druge strane povećanje omjera kamatnih prihoda, tj. kamatnih rashoda i prosječne neto aktive kod IV. grupe banaka valja, s obzirom na male promjene kamatnih prihoda odnosno kamatnih rashoda tijekom 2001. godine, najvećim dijelom pripisati smanjenju prosječne neto aktive od 21,0 posto. Kod prvih triju grupa banaka, kao i na razini svih banaka, omjer kamatnih prihoda i prosječne neto aktive smanjio se tijekom 2001. u odnosu prema kraju 2000. godine znatno više od omjera kamatnih rashoda i prosječne neto aktive. Iznimka je IV. grupa banaka kod koje je omjer kamatnih prihoda i prosječne neto aktive rastao brže od omjera kamatnih rashoda i prosječne neto aktive.

Tijekom 2001. godine na razini sustava ostvarena je prosječna kamatna stopa na kredite bez valutne klauzule od 9,5 posto, na kredite s valutnom klauzulom

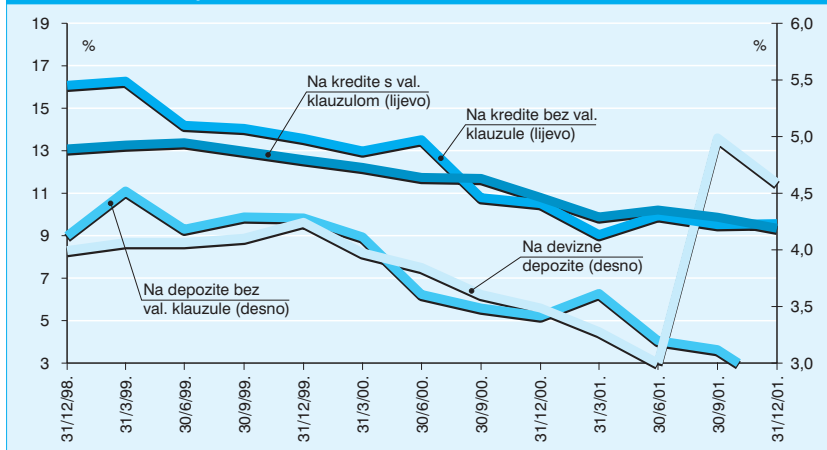
⇒ Omjer kamatnih troškova i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kamatni troškovi u određenom razdoblju svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi prosječne aktive svake pojedine grupe banaka. Tako dobivena suma kamatnih troškova podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100.

Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa.

Izvor podataka o iznosu kamatnih troškova jest obrazac RDG, a podataka o iznosu aktive obrazac BS (oba su obrasca sastavni dio Statističkog izvješća za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

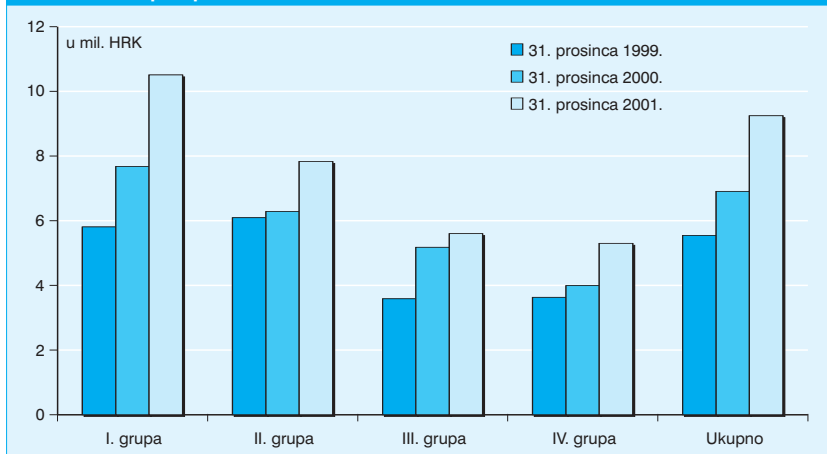
SLIKA 15. Kamatne stope

od 9,3 posto, na depozite bez valutne klauzule od 2,7 posto te na devizne depozite od 4,6 posto. U usporedbi sa stanjem krajem 2000. prosječna je kamatna stopa na kredite bez valutne klauzule smanjena za 0,9 postotnih bodova, na kredite s valutnom klauzulom za 0,5 postotnih bodova i na depozite bez valutne klauzule za 0,6 postotnih bodova. U istom je razdoblju kamatna stopa na devizne depozite povećana za 1,11 postotnih bodova, što se najvećim dijelom odnosi na ciljano povećanje te stope od strane banaka. Navedeno povećanje bilo je usmjereno na privlačenje deviznih depozita, čija je ponuda zbog konverzije u eure bila izrazito visoka u posljednjem tromjesečju 2001. godine.

U bankovnom je sustavu na kraju 2001. godine bilo zaposleno 16.051 ljudi, što je za 142 zaposlenika (0,9 posto) manje nego na kraju 2000. Time je nastavljen trend smanjenja broja zaposlenih u bankovnom sustavu, koji pratimo od sredine 1999. godine. Na razini sustava na svakog zaposlenika na kraju 2001. godine dolazi 9,3 milijuna kuna aktive. Promatraju li se istodobno grupe banaka, kod I. grupe na svakog zaposlenika dolazi 10,5 milijuna kuna, kod II. grupe 7,8, kod III. grupe 5,6, a kod IV. grupe 5,3 milijuna kuna aktive. Navedeni je omjer kod svih grupa banaka veći u odnosu prema 2000., a treba reći i da je kod svih grupa banaka, izuzevši III. grupu, došlo do još većeg povećanja navedenog pokazatelja tijekom 2001. godine negoli što je to bilo tijekom 2000. Kod III. grupe banaka najveći pomak efikasnosti mjerene iznosom aktive po zaposleniku nastao je u 2000., a tijekom 2001. taj se trend usporio.

SLIKA 16. Aktiva po zaposlenom

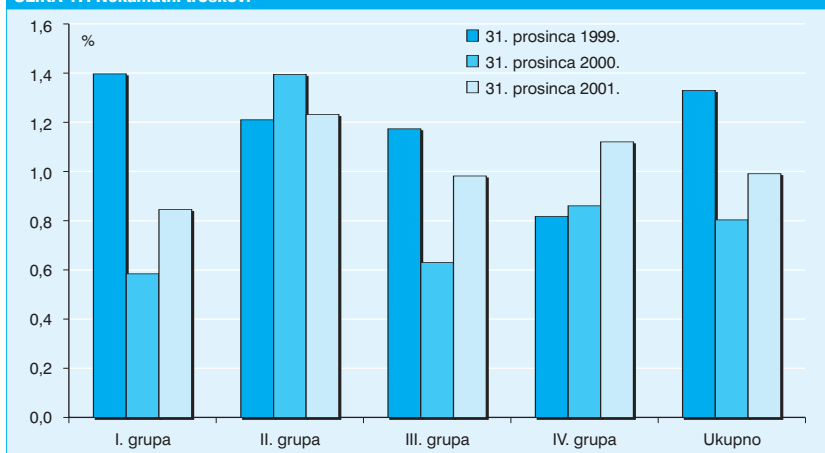

⇨ Osnovica za izračunavanje ponderiranih prosjeka jesu iznosi kredita koji su uz određenu kamatnu stopu odobreni u izvještajnom mjesecu, uz iznimku kamatnih stopa na okvirne kredite po žiroračunima i tekućim računima, za koje su ponderirani prosjeci izračunavani na temelju stanja tih kredita na kraju izvještajnog mjeseca. Kunske depoziti bez valutne klauzule (depoziti po videnju, štedni i oročeni depoziti) kao i devizni depoziti iskazuju se kao vagani prosjeci mjesečnih kamatnih stopa. Osnovica za izračunavanje vaganih prosjeka jesu stanja depozita na kraju izvještajnog mjeseca. Iznimka su kunske štedni i oročeni depoziti za koje se vagani prosjeci (od srpnja 1995.) izračunavaju na temelju iznosa depozita koji su primljeni tijekom izvještajnog mjeseca. Pri izračunavanju prosječnih kamatnih stopa na ukupne kunske depozite sve su komponente ponderirane na temelju stanja konkretnih depozita na kraju izvještajnog razdoblja. Izvor podataka je statistika HNB-a.

⇨ Za svaku grupu banaka zbroje se iznosi prosječne aktive svih banaka iz pojedine grupe banaka te se navedeni iznos stavi u odnos s ukupnim brojem zaposlenih u bankama koje ulaze u pojedinu grupu. Jednaki se postupak primjenjuje pri izračunu toga pokazatelja za sve banke. Prosječna aktiva računa se kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa. Izvor podataka o iznosu aktive jest obrazac BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.), a banke su izvor podataka o broju zaposlenih.

⇒ Omjer nekamatnih troškova i prosječne aktive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje nekamatni troškovi, ostvareni u određenom razdoblju, svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi prosječne aktive svake grupe. Tako dobivena suma nekamatnih troškova podijeli se sa sumom prosječne aktive i pomnoži sa 100. Jednaki se postupak primjenjuje pri izračunu toga pokazatelja za sve banke. Prosječna se aktiva računa kao aritmetička sredina stanja aktive na početku i na kraju razdoblja za koje se prosjek računa. Izvor podataka o iznosu nekamatnih troškova jest obrazac RDG, a podataka o iznosu aktive obrazac BS (oba su obrasca sastavni dio Statističkog izvješća za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

SLIKA 17. Nekamatni troškovi

Omjer nekamatnih troškova u neto aktivi u 2001. godini na razini sustava povećao se u odnosu prema 2000. Tako je u 2001. godini navedeni omjer iznosio 1,0 posto, što je povećanje za 0,19 postotnih bodova u usporedbi sa 2000. Prema tom pokazatelju u 2001. godini najuspješnija je I. grupa (0,85 posto), slijede III. grupa (0,98 posto), pa IV. grupa (1,12 posto) i na kraju II. grupa (1,23 posto). U svim grupama banaka, osim u II. grupi, zabilježen je rast navedenog pokazatelja tijekom 2001.

2.1.7. Kreditna aktivnost

Na kraju 2001. godine ukupni plasmani na razini bankovnog sustava iznosili su 151,6 milijardi kuna. U usporedbi s krajem 2000. plasmani su povećani čak za 27,7 milijardi kuna ili za 22,3 posto. Povećanje primljenih depozita zbog prelaska na euro temeljni je izvor tako velikog rasta plasmana tijekom 2001. godine.

Najvažnija promjena u analizi kreditnog rizika u plasmanima banaka u 2001. odnosi se na primjenu MRS-a 39.¹² Navedenim MRS-om plasmani su razvrstani u tri skupine: potpuno nadoknadivi, djelomično nadoknadivi i nenadoknadivi plasmani, što se razlikuje od dosadašnje podjele u rizične skupine A, B, C, D i E, tj. od podjele plasmana na one koji donose (A i B) i one koji ne donose prihod (C, D i E). Umjesto izraza “rezerviranja za identificirane gubitke” MRS-om 39 uvodi se izraz “gubitak od umanjenja vrijednosti”. Tako se gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine prema MRS-u 39 utvrđuje kao razlika između knjigovodstvenog iznosa plasmana i nadoknadivog iznosa, koji čini sadašnju vrijednost očekivanih budućih naplata dobivenu primjenom metode diskontiranja efektivnom kamatnom stopom. Za razliku od toga, do 2001. godine rezerviranja za identificirane gubitke računala su se primjenom odgovarajućih postotaka u odnosu prema glavnici, ovisno o rizičnoj skupini plasmana.

Posljedica navedene promjene metodologije, ali i poboljšanja kvalitete kreditnog portfelja očituje se u povećanju potpuno nadoknadivih plasmana u 2001. godini čak za 25,3 posto. S druge strane iznos djelomično nadoknadivih plasmana kontinuirano se smanjuje – u 2000. godini smanjio se za 3,1 posto, a u 2001. za 2,9 posto. Iako su nenadoknadivi plasmani u 2000. godini narasli za 23,1 posto, u 2001. godini njihov se iznos smanjio čak za 10,7 posto. Povećanje razine potpuno nadoknadivih plasmana na kraju 2001. u odnosu prema kraju 2000. godine utjecalo je i na povećanje njihova udjela u ukupnim plasmanima

¹² Vidi tekst “MRS 39: Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje” u ovom broju Biltena o bankama.

TABLICA 11. Klasifikacija plasmana po rizičnim skupinama, na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

Plasmani	XII. 1998.		XII. 1999.		XII. 2000.		XII. 2001.	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
1. Potpuno nadoknadivi plasmani	103.605,7	90,68	96.568,5	89,73	112.198,3	90,54	140.586,6	92,74
1.1. Skupina A	97.227,9	85,09	92.061,5	85,55	108.489,8	87,55	137.195,6	90,50
1.2. Skupina B	6.377,8	5,58	4.507,0	4,19	3.708,5	2,99	3.391,0	2,24
2. Djelomično nadoknadivi plasmani	8.292,9	7,26	7.143,6	6,64	6.923,1	5,59	6.719,5	4,43
2.1. Skupina C	5.574,8	4,88	3.749,9	3,48	3.090,3	2,49	3.193,3	2,11
2.2. Skupina D	2.718,1	2,38	3.393,6	3,15	3.832,8	3,09	3.526,2	2,33
3. Nenadoknadivi plasmani	2.359,6	2,07	3.903,3	3,63	4.803,1	3,88	4.287,3	2,83
3.1. Skupina E	2.359,6	2,07	3.903,3	3,63	4.803,1	3,88	4.287,3	2,83
UKUPNO	114.258,2	100,00	107.615,4	110,27	123.924,5	100,00	151.593,3	100,00

za 2,2 postotna boda, dok se pad razine djelomično nadoknadivih i nenadoknadivih plasmana u istom razdoblju očitovao u smanjenju njihova udjela u ukupnim plasmanima za 1,2, tj. 1,0 postotni bod.

Poboljšanje kvalitete plasmana banaka u 2001. godini utjecalo je i na omjer rezervacija i plasmana banaka na kraju godine. U odnosu prema kraju 2000. godine navedeni je omjer smanjen krajem 2001. za 2,0 postotna boda, sa 8,2 na 6,2 posto. Primjena MRS-a 39 i poboljšanje kvalitete plasmana u 2001. godini utjecali su na pad gubitka od umanjenja vrijednosti plasmana od 15,4 posto. Istodobno su rezerviranja za neidentificirane gubitke tijekom 2001. godine porasla čak za 72,3 posto. Naime, od 2001. plasmani svrstani prema staroj metodologiji u rizičnu skupinu B pripadaju osnovici za računanje rezerviranja za neidentificirane gubitke, a ne gubitaka od umanjenja. Takvo kretanje razine rezerviranja utjecalo je i na strukturu ukupnih rezerviranja za gubitke, pa se udio rezerviranja za neidentificirane gubitke udvostručio u 2001. u usporedbi sa 2000. godinom, sa 8,1 na 15,1 posto na kraju 2001. godine.

TABLICA 12. Omjer rezervacija i plasmana (A, B, C, D i E), na kraju razdoblja, u milijunima kuna i postocima

	XII. 1998.	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.
1. Ukupna rezerviranja za gubitke	7.645,6	9.486,2	10.176,6	9.326,7
1.1. Umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak)	6.951,6	8.694,7	9.355,4	7.912,1
1.2. Rezerviranja za neidentificirane gubitke	694,0	791,5	821,2	1.414,6
2. Ukupno plasmani	114.258,2	107.615,4	123.924,5	151.593,3
3. Relativni omjer rezerviranja i plasmana	6,7%	8,8%	8,2%	6,2%

Na kraju 2001. godine od 65,9 milijardi kuna plasiranih kredita na razini sustava 28,6 milijardi kuna, odnosno 43,6 posto ukupnih kredita, plasirano je u ostala trgovačka društva. Slijedili su krediti stanovništvu u iznosu od 28,0 milijardi kuna (40,6 posto) te krediti državnim jedinicama u iznosu od 4,3 milijarde kuna (8 posto). U odnosu prema stanju krajem 2000. godine najveći rast od čak 36,3 posto ostvaren je kod kredita financijskim institucijama. Slijede krediti ostalim trgovačkim društvima (28,3 posto), krediti javnim trgovačkim društvima (24,0 posto), krediti nerezidentima (22,1 posto) te, s najmanjim porastom u 2001. godini, krediti državnim jedinicama (5,8 posto). Jedini pad razine kredita, od čak 42,6 posto, ostvarili su krediti neprofitnim institucijama. Udjeli pojedinih institucionalnih sektora u ukupnim kreditima nisu se krajem 2001. u odnosu prema kraju 2000. godine znatno izmijenili, izuzevši manje povećanje udjela kredita stanovništvu (1,9 postotnih bodova) i manje smanjenje udjela kredita državnim jedinicama (1,4 postotna boda).

Usporedbom pojedinih grupa može se uočiti da u strukturi ukupnoga kreditnog portfelja najveći udio kredita po svim institucionalnim sektorima ima I.

↑ U Tablici 11. navedeni su iznosi plasmana raspoređenih po rizičnim skupinama, kao i njihov udio u ukupnim plasmanima koji se raspoređuju.

Izvori su podataka izvješća banaka na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatske narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001.) pri popunjavanju izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

↔ Omjer ukupnih rezerviranja i ukupnih plasmana koji se raspoređuju u rizične skupine, računa se tako da se zbroje posebne rezerve za identificirane gubitke, odnosno umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak) i rezerviranja za neidentificirane gubitke te se dobivena suma podijeli s iznosom ukupnih plasmana i pomnoži sa 100.

Izvori podataka o iznosima posebnih rezervi za identificirane gubitke, odnosno umanjenja vrijednosti plasmana (gubitaka) i rezerviranja za neidentificirane gubitke jesu izvješća banaka na obrascu PR, odnosno PR1, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.), a koja je donesena na temelju Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 32/1999.).

Izvori podataka o ukupnim plasmanima jesu izvješća banaka na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatske narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001.) pri popunjavanju izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

TABLICA 13. Struktura kredita po institucionalnim sektorima, na kraju razdoblja, u milijunima kuna

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	XII. 2000.	XII. 2001.	XII. 2000.	XII. 2001.	XII. 2000.	XII. 2001.	XII. 2000.	XII. 2001.	XII. 2000.	XII. 2001.
1. Državne jedinice	3.608,6	3.257,7	360,4	1.035,7	96,9	45,8	36,9	2,8	4.102,8	4.342,0
2. Financijske institucije	568,8	788,1	429,5	599,5	58,8	17,7	28,5	74,3	1.085,6	1.479,6
3. Javna trgovačka društva	1.767,2	2.507,0	391,8	346,3	44,7	33,2	152,1	34,2	2.355,8	2.920,8
4. Ostala trgovačka društva	11.230,0	17.902,9	8.637,5	7.998,5	1.213,6	1.242,6	1.241,4	1.500,5	22.322,6	28.644,5
5. Nefitne institucije	227,4	108,3	54,2	43,4	7,8	13,2	1,5	2,3	290,9	167,1
6. Stanovništvo	13.938,6	19.679,0	5.012,8	6.702,2	1.170,3	800,6	658,1	805,7	20.779,8	27.987,5
7. Nerezidenti	74,1	257,8	181,1	63,1	7,3	1,3	16,3	18,3	278,9	340,6
Ukupno	31.414,7	44.500,8	15.067,2	16.788,9	2.599,5	2.154,4	2.134,8	2.438,0	51.216,3	65.882,1

↑ Za svaku grupu banaka, kao i za sve banke, prikazana je kreditna izloženost prema pojedinom institucionalnom sektoru.

Izvori podataka su izvješća banaka na obrascu BS/KRED (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.).

grupa banaka. U strukturi kredita I., III. i IV. grupe banaka tijekom 2001. godine došlo je do povećanja udjela kredita ostalim trgovačkim društvima (za 4,5; 11,0, tj. 3,4 postotna boda), dok se kod II. grupe banaka struktura kredita promijenila u korist većeg udjela kredita stanovništvu (6,7 postotnih bodova), a na štetu manjeg udjela kredita ostalim trgovačkim društvima (9,7 postotnih bodova). Kod I. grupe banaka na kraju 2001. u usporedbi sa stanjem krajem 2000. godine najviše se smanjio udjel kredita državnim jedinicama (4,2 postotna boda), kod III. grupe udjel kredita stanovništvu (7,9 postotnih bodova), a kod IV. grupe udjel kredita javnim trgovačkim društvima (5,7 postotnih bodova).

2.1.8. Pokazatelji likvidnosti

U 2001. godini likvidnost cjelokupnoga bankovnog sustava može se ocijeniti vrlo dobrom. Krajem godine, zbog uvođenja eura, svi pokazatelji likvidnosti bilježe pozitivne trendove – zabilježen je porast upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države, odnosno likvidne imovine, smanjenje posudbi od HNB-a, povećanje slobodnih pričuva i smanjenje omjera danih kredita i primljenih depozita. U istom je razdoblju na razini sustava zabilježena aktivnija uloga banaka u upravljanju vlastitom likvidnošću i nastojanja usmjerena na maksimalizaciju profita.

Krajem 2001. godine na razini ukupnog sustava bilo je upisano 9,5 milijardi kuna vrijednosnih papira HNB-a i središnje države što čini povećanje od 59,9 posto u usporedbi s prethodnom godinom. Istodobno, udjel upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države u ukupnoj aktivi sustava porastao je za 1,1 postotnih bodova i iznosi 6,4 posto. Takav je porast najvećim dijelom rezultat visokoga nominalnog i relativnog porasta upisanih trezorskih zapisa MF-a. Oni su rasli po stopi od 82,2 posto, te na dan 31. prosinca 2001. imaju najveći udjel u vrijednosnim papirima HNB-a i središnje države – 36,1 posto. Porast upisanih trezorskih zapisa MF-a rezultat je nastojanja središnje banke usmjerenih k poticanju razvoja sekundarnog tržišta i pružanja većih mogućnosti bankama u upravljanju vlastitom likvidnošću. S tim u vezi u travnju 2001. godine uvedeni su drugačiji rokovi dospeljeća blagajničkih zapisa, a aukcije su prorijedene s jednom tjedno na svakih pet tjedana. Nakon tih promjena banke su pokazale više zanimanja za tjedne aukcije MF-a i upis trezorskih zapisa MF-a.

Krajem 2001. godine neznatno je smanjen udjel blagajničkih zapisa HNB-a u devizama (0,5 postotnih bodova), dok je udjel blagajničkih zapisa HNB-a u kunama smanjen za 3,8 postotnih bodova, te oni krajem 2001. čine 29,3 posto, odnosno 34,5 posto upisanih vrijednosnih papira HNB-a i središnje države.

TABLICA 14. Upisani vrijednosni papiri HNB-a i središnje države, u milijunima kuna i postocima, na dan 30. lipnja 2001.

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno banke	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
1. Blagajnički zapisi HNB-a u kunama	2.589,4	39,5	587,9	25,6	42,6	11,5	76,2	23,5	3.296,1	34,5
2. Blagajnički zapisi HNB-a u devizama	1.309,9	20,0	1.204,5	52,4	163,6	44,1	121,5	37,4	2.799,5	29,3
3. Trezorski zapisi Ministarstva financija	2.654,3	40,5	498,5	21,7	165,2	44,5	126,9	39,1	3.445,0	36,1
4. Ostali instrumenti tržišta novca središnje države	0,0	0,0	6,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	0,1
Ukupno	6.553,6	100,0	2.297,1	100,0	371,4	100,0	324,7	100,0	9.546,8	100,0

Od ukupnih plasmana u navedene vrijednosne papire najveći relativni plasman¹³, kad se usporede pojedine grupe banaka, u blagajničke zapise HNB-a u kunama (39,5 posto) ostvaren je u I. grupi, u blagajničke zapise HNB-a u devizama (52,4 posto) u II. grupi, u trezorske zapise MF-a (44,5 posto) u III. grupi, a u ostale instrumente tržišta novca središnje države (0,3 posto) u II. grupi.

U usporedbi s prethodnom godinom ukupne posudbe svih banaka od HNB-a (godišnji prosjek) smanjene su u 2001. godini za 73,0 posto i iznose 0,1 milijardu kuna. Takav pad ponajprije je rezultat smanjenja kratkoročnog kredita za likvidnost – tijekom 2001. godine banke se nisu koristile kratkoročnim kreditom za likvidnost. Lombardni krediti i repo blagajnički zapisi zabilježili su porast u odnosu prema prethodnoj godini, i to za 6,2 i 32,3 posto. Kamatna stopa na lombardne kredite u ožujku je snižena na 9,5 posto, te su se banke tim instrumentom koristile za održavanje svoje dnevne likvidnosti, a pojedine banke i pri valutnim špekulacijama. U kolovozu su banke manjak kunske likvidnosti uzrokovan špekulativnim kupovinom deviza nadoknađivale intenzivnim korištenjem lombardnih kredita od HNB-a. Kako bi se ublažili deprecijacijski pritisci, u rujnu je povećana stopa na lombardne kredite sa 9,5 na 10,5 posto.

TABLICA 15. Krediti od Hrvatske narodne banke, u milijunima kuna, godišnji prosjek

	I. grupa		II. grupa		III. grupa		IV. grupa		Ukupno	
	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.	2000.	2001.
1. Lombardni kredit	51,8	60,5	5,2	4,2	0,9	0,4	1,4	0,3	59,3	65,4
2. Interventni kredit	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	0,0	5,1	2,6	8,4	2,6
3. Kredit za likvidnost	0,0	0,0	274,9	0,0	20,5	0,0	56,1	0,0	351,4	0,0
4. Repo blagajnički zapisi	12,9	42,7	3,9	5,1	0,5	1,6	0,1	0,2	17,3	49,7
Ukupno	64,8	103,3	287,3	9,3	21,8	2,1	62,6	3,1	436,5	117,7

U posljednjem tromjesečju 2001. godine zaustavljen je pad nominalnog iznosa slobodnih pričuva koji je bio prisutan tijekom drugog i trećeg tromjesečja 2001., te je premašena razina slobodnih pričuva iz prvog tromjesečja. One iznose 15,8 milijardi kuna (prosjek posljednjeg tromjesečja) i za 5,5 posto veće su negoli u istom tromjesečju 2000. godine.

Sve grupe banaka zabilježile su smanjenje omjera slobodnih pričuva i obvezne pričuve na godišnjoj razini što govori u prilog boljem upravljanju likvidnošću, odnosno nastojanjima banaka da maksimaliziraju profite.

Na razini sustava krajem 2001. godine bilježimo smanjenje omjera danih kredita i primljenih depozita za 7,5 postotnih bodova – on iznosi 62,9 posto. Do smanjenja je došlo zbog rasta primljenih depozita (uvođenje eura) većeg od rasta danih kredita. Kod pojedinačnih grupa banaka zabilježene su sljedeće vrijednosti spomenutog omjera: I. grupa 59,1 posto, II. grupa 72,0 posto, III.

Prema statističkim izvorima Hrvatske narodne banke prikazano je stanje na određeni datum upisanih blagajničkih zapisa središnje banke u domaćoj i stranoj valuti, kao i stanje vrijednosnih papira središnje države koji se nalaze u vlasništvu banaka.

Vrijednosni papiri središnje banke upisuju se na temelju Odluke o izdavanju blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u kunama (NN, br. 48/1998.) i Odluke o izdavanju blagajničkih zapisa Hrvatske narodne banke u stranoj valuti (NN, br. 48/1998. i 7/1999.).

Pod najvećim relativnim plasmanom ovdje se podrazumijeva udio ulaganja pojedine grupe banaka u određenu vrstu vrijednosnih papira, i to one grupe kod koje je, promatrano u usporedbi s ostalim grupama banaka, taj udio najveći.

Za svaku grupu banaka, kao i za sve banke, prikazan je tromjesečni, odnosno godišnji prosjek korištenja sekundarnih izvora likvidnosti od središnje banke, i to lombardnih kredita, kredita za likvidnost, interventnih kredita te posuđivanja sredstava na repo aukcijama središnje banke. Navedeni sekundarni izvori likvidnosti rabe se u skladu sa sljedećom regulativom Hrvatske narodne banke: 1) Odlukom o uvjetima za odobrenje kratkoročnog kredita na osnovi zaloga vrijednosnih papira (lombardni kredit) (NN, br. 160/1998., 28/1999., 32/1999., 38/1999., 131/2000. i 53/2001.), 2) Odlukom o kratkoročnom kreditu za likvidnost (NN, br. 132/1999. i 53/2001.) i 3) Odlukom o uvjetima i načinu odobranja kratkoročnih interventnih kredita (NN, br. 32/1999.).

⇒ Omjer slobodnih pričuva i obvezne pričuve za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje slobodne pričuve u određenom tromjesečju svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi obveznih pričuva svake pojedine grupe banaka. Tako dobivena suma slobodnih pričuva podijeli se sa sumom obveznih pričuva i pomnoži sa 100.

Slobodne pričuve računaju se prema sljedećoj formuli:

slobodne pričuve = (stvarne kunske pričuve + stvarne devizne pričuve + dopunske pričuve) – (obvezne pričuve + devizne obvezne pričuve) – uzajmljene pričuve

stvarne kunske pričuve = stanje na žiroračunu + stanje u blagajni + izdvojena pričuva

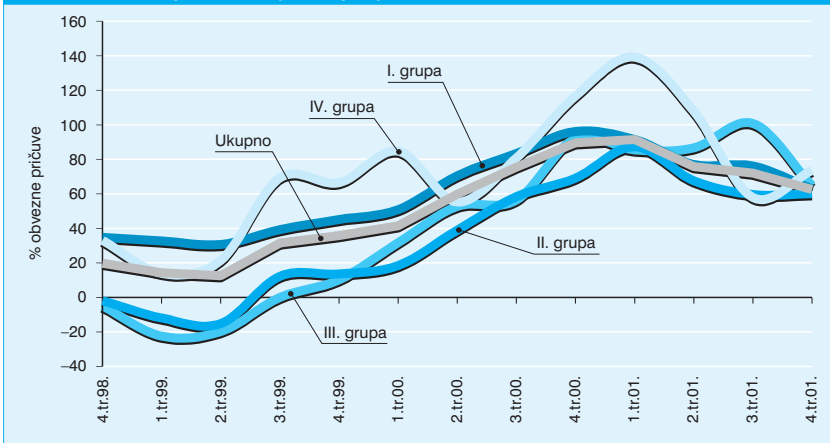
stvarne devizne pričuve = likvidna devizna potraživanja (uključujući blagajničke zapise HNB-a u stranoj valuti) + izdvojena pričuva

dopunske pričuve = blagajnički zapisi HNB-a u domaćoj valuti + trezorski zapisi MF-a RH + mjenice MF-a RH + kratkoročni plasmani na tržištu novca

uzajmljene pričuve = lombardni kredit + repo blagajnički zapisi + interventni kredit + izvanredni kredit + predsanacijski kredit + noćni kredit + ostali krediti s rokom dospijeća do 7 dana.

Izvor podataka je statistika HNB-a.

SLIKA 18. Slobodne pričuve, tromjesečni prosjek

grupa 62,9 posto i IV. grupa 90,9 posto. Do najvećeg smanjenja došlo je unutar III. grupe banaka – za 22,8 postotnih bodova, a najmanje smanjenje omjera bilježi prva grupa banaka – 2,8 postotnih bodova.

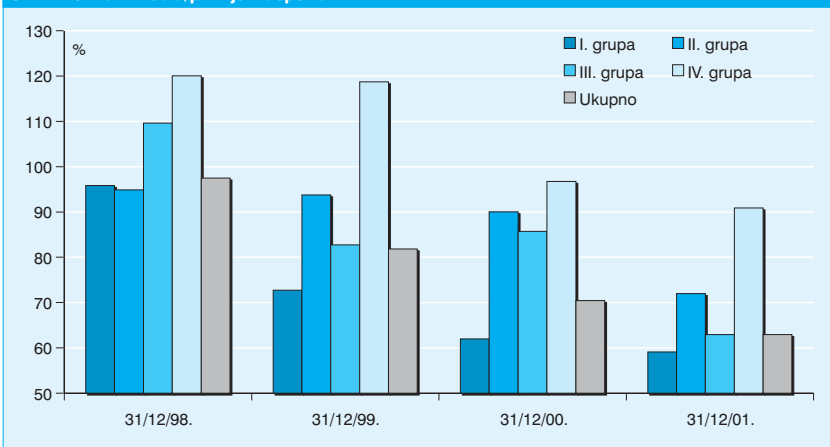
Omjer kratkoročne aktive i kratkoročne pasive porastao je tijekom godine za 15,1 postotni bod i krajem 2001. iznosi 106,7 posto.

⇒ Omjer ukupnih danih kredita i primljenih depozita za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje ukupni dani krediti na određeni datum svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga zbroje iznosi ukupnih primljenih depozita svake grupe banaka. Tako dobivena suma danih kredita podijeli se sa sumom primljenih depozita i pomnoži sa 100. Jednaki se postupak primjenjuje pri izračunu toga pokazatelja za sve banke.

Pod kreditima podrazumijevamo kunske i devizne kredite u neto iznosu, tj. nakon umanjenja kredita za iznos formiranih posebnih rezerva za identificirane gubitke. U depozite je uključena i blokirana devizna štednja stanovništva, dok se depoziti primljeni od HNB-a smatraju obvezama po kreditima pa se zato i ne uključuju.

Izvori su podataka o kreditima izvješća banaka na obrascu BS/KRED (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.), a podataka o depozitima izvješća na obrascu BS/DEP (Statističko izvješće za banke).

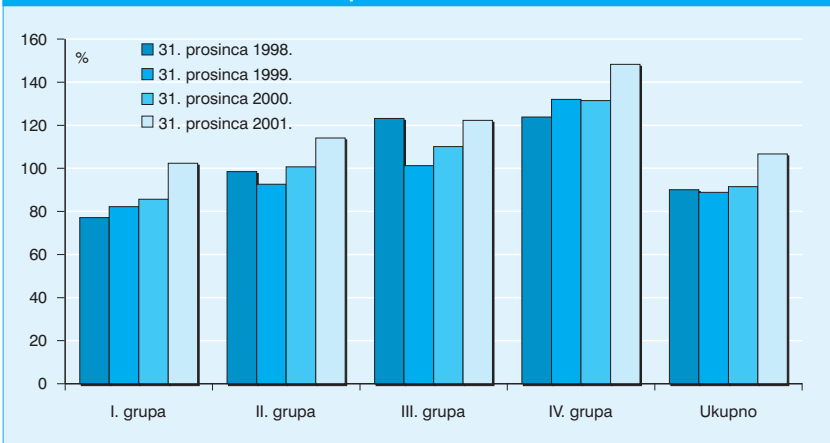
SLIKA 19. Dani krediti/primljeni depoziti

⇒ Omjer kratkoročne aktive i kratkoročne pasive za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kratkoročne aktive u određenom tromjesečju svih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, te se nakon toga, na jednaki način, zbroje i kratkoročne pasive. Tako dobivena suma kratkoročne aktive podijeli se sa sumom kratkoročne pasive i pomnoži sa 100.

Izvori su podataka o kratkoročnoj aktivi izvješća banaka na obrascima BS i BS/RK (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.). Izvor podataka o kratkoročnoj pasivi jesu izvješća banaka na obrascima BS i BS/RD (Statističko izvješće za banke).

SLIKA 20. Kratkoročna aktiva/kratkoročna pasiva

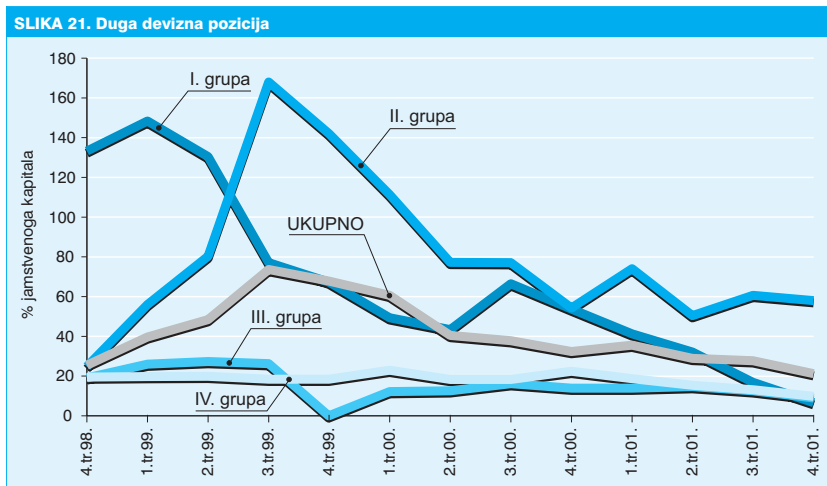

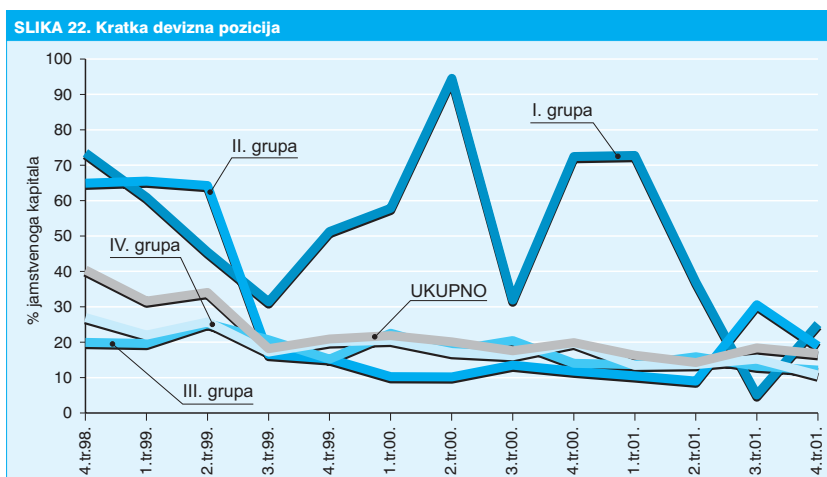
Što se tiče pojedinih grupa banaka, u prvoj polovini 2001. godine najveće povećanje omjera kratkoročne aktive i kratkoročne pasive ostvareno je u IV. grupi – 16,8 posto. Slijede I. grupa sa 16,7 posto, II. grupa sa 13,4 posto i III. grupa sa 12,2 posto. Najniži omjer ima I. grupa – 102,3 posto, a najviši IV. grupa – 148,3 posto.

U 2001. godini, s obzirom na kretanje duge i kratke devizne pozicije, nastavljen je trend daljnjeg smanjenja prosječne izloženosti devizne pozicije valutnom riziku na razini bankovnog sustava.

Tijekom 2001. godine dogodile su se brojne promjene koje su utjecale na kretanje izloženosti devizne pozicije valutnom riziku: nastavljena je unifikacija obvezne pričuve (povećavan je postotak devizne obvezne pričuve koji se izdvaja u kunama), došlo je do liberalizacije deviznog poslovanja (i povećane potražnje poduzeća za devizama), a došlo je i do promjena u regulativi – u kolovozu je do-

nesena odluka kojom se dopuštena izloženost ukupne devizne pozicije banaka valutnom riziku smanjuje sa 25 na 20 posto jamstvenoga kapitala. Naime, kao što je rečeno, pojedine banke ušle su u valutne špekulacije radi dodatne dobiti. Kupovinom deviza maksimizirale su duge devizne pozicije, a takvi deprecijacijski pritisci na tečaj kune ponukali su HNB da osim spomenutih mjera vezanih uz smanjenje kamatnih stopa na lombardne kredite, donese odluku o smanjenju dopuštene stope izloženosti devizne pozicije banaka valutnom riziku.

2.1.9. Valutna usklađenost imovine i obveza

Omjer duge devizne pozicije (kad su devizna potraživanja veća od deviznih obveza) i jamstvenoga kapitala za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje duge devizne pozicije u određenom tromjesečju onih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, a iskazale su dugu deviznu poziciju, te se nakon toga, na jednaki način, zbroje iznosi jamstvenoga kapitala. Tako dobivene sume međusobno se podijele i dobiveni se iznos pomnoži sa 100. Izvori su podataka o dužoj deviznoj poziciji izvješća banaka koja se dostavljaju na temelju Odluke o sprečavanju izloženosti devizne pozicije ovlaštenih banaka i štedionica valutnom riziku (NN, br. 134/1997. i 94/2000.). Jamstveni se kapital računa prema Odluci o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) i odgovarajućoj uputi za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000.). Izvori podataka o jamstvenom kapitalu jesu izvješća banaka na obrascu JAK, odnosno JK1, koji je sastavni dio navedene Upute.

Omjer kratke devizne pozicije (kad su devizna potraživanja manja od deviznih obveza) i jamstvenoga kapitala za svaku grupu banaka računa se tako da se najprije zbroje kratke devizne pozicije u određenom tromjesečju onih banaka koje ulaze u pojedinu grupu banaka, a iskazale su kratku deviznu poziciju, te se nakon toga, na jednaki način, zbroje iznosi jamstvenoga kapitala. Tako dobivene sume međusobno se podijele i dobiveni se iznos pomnoži sa 100. Izvori su podataka za kratku deviznu poziciju izvješća banaka koja se dostavljaju na temelju Odluke o sprečavanju izloženosti devizne pozicije ovlaštenih banaka i štedionica valutnom riziku (NN, br. 134/1997. i 94/2000.). Jamstveni se kapital računa prema Odluci o načinu izračunavanja kapitala banke (NN, br. 32/1999. i 101/2000.) i odgovarajućoj uputi za njezino provođenje (Uputa za jedinstvenu primjenu Odluke o načinu izračunavanja kapitala banke – NN, br. 36/1999. i 123/2000.). Izvori su podataka o jamstvenom kapitalu izvješća banaka na obrascu JAK, odnosno JK1, koji je sastavni dio navedene Upute.

Značajnija odstupanja od prosječnih vrijednosti postoje kod I. grupe banaka gdje je zaustavljen trend smanjenja kratke pozicije, i to ponajviše zbog smanjenja jamstvenoga kapitala jedne od banaka iz grupe do kojeg je došlo nakon što su utvrđeni gubici u poslovanju banke, te kod II. grupe banaka čija je duga devizna pozicija prije svega generirana iznimno visokom izloženosti jedne banke, koja je prošla postupak sanacije i nakon toga iskazala dugu poziciju.

2.2. Štedionice

Krajem 2001. poslovalo je 18 štedionica, od toga 4 stambene štedionice. Tijekom 2001. godine u trima štedionicama pokrenut je postupak likvidacije poslovanja, dvije štedionice pripojene su trećoj štedionici, dok je jedna štedionica postala banka.

2.2.1. Struktura bilance

Aktiva štedionica iznosila je 31. prosinca 2001. godine 2,4 milijarde kuna i bila je čak za 51,2 posto veća od ukupne aktive štedionica krajem 2000. Od ukupne aktive štedionica krajem 2001. godine 54,5 posto odnosilo se na stambene štedionice, što je povećanje udjela stambenih štedionica za 17,9 postotnih bodova u usporedbi sa stanjem na kraju 2000. godine. Povećanju njihova udjela pridonio je prije svega rast aktive stambenih štedionica koja se u godinu dana udvostručila, sa 578,0 milijuna kuna krajem 2000. na 1.229,0 milijuna kuna na kraju 2001.

⇒ Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001. – obrazac BS) te izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini sustava, za promatrana razdoblja izračunat je udio svake bilančne stavke aktive u ukupnoj aktivni. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi s prethodnim razdobljem.

	XII. 1999.		XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
1. Gotovina i depoziti kod HNB-a	89,8	7,0	91,6	5,8	2,1	156,8	6,6	71,1
1.1. Gotovina	24,3	1,9	34,5	2,2	42,1	54,7	2,3	58,5
1.2. Depoziti	65,5	5,1	57,1	3,6	-12,8	102,0	4,3	78,7
2. Depoziti kod bankovnih institucija	93,1	7,2	99,0	6,3	6,3	123,5	5,2	24,8
3. Trezorski zapisi MF-a i blag. zapisi HNB-a	126,4	9,8	237,3	15,0	87,7	418,9	17,6	76,5
4. Trgovački portfelj vrijednosnih papira	3,1	0,2	144,4	9,2	4.605,6	472,6	19,8	227,4
5. Krediti financijskim institucijama	50,5	3,9	10,8	0,7	-78,7	14,4	0,6	34,4
6. Krediti ostalim komitentima	662,3	51,5	625,7	39,7	-5,5	701,2	29,4	12,1
7. Investicijski portfelj vrijednosnih papira	32,4	2,5	190,9	12,1	488,4	337,0	14,1	76,5
8. Ulaganja u podružnice i povezana trg. društva	1,4	0,1	1,4	0,1	2,6	1,1	0,0	-18,1
9. Preuzeta imovina	25,8	2,0	17,7	1,1	-31,3	16,4	0,7	-7,5
10. Materijalna imovina i softver (minus amort.)	66,5	5,2	57,2	3,6	-14,0	56,2	2,4	-1,6
11. Kamate, naknade i ostala imovina	142,5	11,1	109,6	6,9	-23,1	96,1	4,0	-12,4
12. Manje: posebne rezerve za neident. gubitke	7,6	0,6	7,9	0,5	4,6	9,0	0,4	13,8
Ukupno	1.286,2	100,0	1.577,6	100,0	22,7	2.385,3	100,0	51,2

U strukturi aktive štedionica na dan 31. prosinca 2001. prevladavali su krediti ostalim komitentima sa 29,4 posto. Slijede trgovački portfelj vrijednosnih papira sa 19,8 posto, trezorski zapisi MF-a i blagajnički zapisi HNB-a sa 17,6 posto te investicijski portfelj vrijednosnih papira sa 14,1 posto. Tijekom 2001. struktura aktive štedionica tek se neznatno izmijenila, izuzmemo li smanjenje udjela kredita ostalim komitentima (10,3 posto) u korist rasta udjela trgovačkog portfelja vrijednosnih papira (10,7 posto). Zbog povećane likvidnosti prije uvođenja eura u štedionicama su se krajem 2001. u odnosu prema kraju 2000. također znatno povećale stavke danih kredita financijskim institucijama (113,1 posto) i danih depozita (91,5 posto) te gotovine i depozita kod HNB-a (69,1 posto).

U strukturi pasive štedionica, prema podacima za kraj 2001. godine, najveći su udio imali depoziti (82,4 posto) od čega 80,1 posto čine oročeni depoziti. Slijedi kapital sa 13,9 posto te kamate, naknade i ostale obveze sa 3,6 posto. Konverzija u eure pridonijela je povećanju depozita štedionica krajem 2001. čak za 67,2 posto u usporedbi s krajem 2000., te je kao i kod banaka možemo smatrati glavnim razlogom velikog rasta aktive štedionica. Uz depozite znatan rast osvarile su kamate, naknade i ostale obveze (31,9 posto), dok su najveći pad osvarili krediti od financijskih institucija (74,1 posto).

Promatramo li odvojeno strukturu aktive štedionica i strukturu aktive stambenih štedionica, uviđaju se bitne razlike. Tako na kraju 2001. stambene štedionice imaju 93,1 posto ukupne aktive plasirane u vrijednosne papire, dok se kod štedionica 63,5 posto aktive odnosi na kredite ostalim komitentima.

	XII. 1999.		XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
1. Krediti od financijskih institucija	28,8	2,2	13,6	0,9	-52,8	3,5	0,1	-74,1
1.1. Kratkoročni krediti	24,8	1,9	12,4	0,8	-50,1	2,5	0,1	-79,8
1.2. Dugoročni krediti	4,1	0,3	1,2	0,1	-69,9	1,0	0,0	-15,9
2. Depoziti	826,3	64,2	1.197,0	75,9	44,9	1.964,8	82,4	64,1
2.1. Depoziti na žiroračunima i tekućim računima	6,6	0,5	7,0	0,4	5,5	6,7	0,3	-3,5
2.2. Štedni depoziti	38,6	3,0	46,9	3,0	21,4	47,2	2,0	0,7
2.3. Oročeni depoziti	781,1	60,7	1.143,2	72,5	46,4	1.910,9	80,1	67,2
3. Ostali krediti	8,4	0,7	4,4	0,3	-48,0	2,0	0,1	-54,0
3.1. Kratkoročni krediti	7,8	0,6	3,8	0,2	-51,2	2,0	0,1	-47,2
3.2. Dugoročni krediti	0,6	0,0	0,6	0,0	-5,5	0,0	0,0	-100,0
4. Izdani dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0
4.1. Kratkoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0
4.2. Dugoročni izdani dužnički vrijednosni papiri	0,0	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0
5. Dopunski kapital	52,0	4,0	52,5	3,3	1,1	28,0	1,2	-46,7
5.1. Izdani podređeni instrumenti	12,8	1,0	7,9	0,5	-38,4	3,8	0,2	-51,4
5.2. Izdani hibridni instrumenti	39,2	3,0	44,7	2,8	14,0	24,2	1,0	-45,9
6. Kamate, naknade i ostale obveze	53,0	4,1	64,5	4,1	21,7	85,1	3,6	31,9
7. Dobit/gubitak tekuće godine	-41,4	-3,2	-66,1	-4,2	59,6	-29,4	-1,2	-55,5
8. Kapital (bez dobiti ili gubitka tekuće godine)	359,1	27,9	311,6	19,8	-13,2	331,2	13,9	6,3
Ukupno	1.286,2	100,0	1.577,6	100,0	22,7	2.385,3	100,0	51,2

⇨ Primijenjeno je isto načelo kao i u Tablici 16., tj. na osnovi podataka iz izvješća na obrascima BS (Statističko izvješće za banke – NN, br. 57/1999. i 3/2001.) te iz izvedenoga istovrsnog agregiranog izvješća na razini sustava, za promatrana razdoblja izračunat je udjel svake bilančne stavke pasive u ukupnoj pasivi. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi s prethodnim razdobljem. Stavka Dobit ili gubitak tekuće godine izdvojena je iz stavke Kapital i prikazana zasebno.

Ukupni kapital štedionica povećao se u 2001. godini u usporedbi s krajem 2000. godine za 56,3 milijuna kuna, odnosno za 22,9 posto. Povećanje kapitala najvećim dijelom proizlazi iz povećanja zadržane dobiti (22,4 posto) te smanjenja gubitka tekuće godine (55,5 posto) i smanjenja statutarne i ostalih kapitalnih rezervi (38,4 posto).

Stopa adekvatnosti kapitala štedionica iznosila je na kraju 2001. godine 36,4 posto, što je povećanje od 2,9 postotnih bodova u usporedbi sa stanjem krajem 2000. godine. Rast stope adekvatnosti kapitala rezultat je većeg rasta jam-

	XII. 1999.		XII. 2000.			XII. 2001.		
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Promjena	Iznos	Udjel	Promjena
1. Dionički kapital	369,4	116,3	339,5	138,3	-8,1	379,4	125,7	11,7
2. Dobit/gubitak tekuće godine	-41,4	-13,0	-66,1	-26,9	59,8	-29,4	-9,8	-55,5
3. Zadržana dobit/gubitak	-46,1	-14,5	-52,9	-21,5	14,7	-64,7	-21,4	22,4
4. Zakonske rezerve	13,6	4,3	4,0	1,6	-71,0	3,6	1,2	-7,9
5. Statutarne i ostale kapitalne rezerve	22,2	7,0	21,0	8,6	-5,3	12,9	4,3	-38,4
Ukupno	317,7	100,0	245,5	100,0	-22,7	301,8	100,0	22,9

⇨ Kapital, kao jedna od stavki na strani pasive agregirane bilance svih štedionica prikazane u Tablici 17., detaljnije je razrađen te je za promatrana razdoblja izračunat udio svake od navedenih stavki u ukupnom kapitalu svih štedionica stavljanjem u odnos svake stavke s ukupnim kapitalom štedionica. Navedeni iznosi pomnoženi su sa 100. Promjena stanja je postotna promjena u usporedbi s prethodnim razdobljem.

stvenoga kapitala uz manji rast ponderirane aktive, a samo jedna štedionica ima stopu adekvatnosti kapitala ispod zakonskog minimuma od 10 posto.

2.2.2. Račun dobiti i gubitka

U 2001. štedionice su ostvarile ukupno 23,8 milijuna kuna gubitka, što je u usporedbi sa 2000. godinom smanjenje gubitka za 42,2 milijuna kuna, odnosno čak za 64,0 posto. Na tako znatno smanjenje gubitka utjecalo je, između ostalog, i smanjenje broja štedionica s gubitkom sa deset štedionica, od čega tri stambene štedionice, u 2000. godini na pet štedionica, od čega dvije stambene štedionice, u 2001. Valja napomenuti da su štedionice s gubitkom na kraju 2001. ostvarile gubitak i u 2000. godini, te da se više od 50,0 posto njihova ukupno ostvarenoga gubitka odnosi na jednu štedionicu.

Promatramo li strukturu prihoda i rashoda štedionica, valja istaknuti da i u 2001. prihode najvećim dijelom čine kamatni prihodi (67,9 posto), iako je njihov udjel u ukupnim приходima u odnosu prema 2000. godini smanjen (4,9 posto), a u korist rasta udjela nekamatnih prihoda (4,9 posto). Na konačni rezultat poslovanja štedionica u 2001. najviše su utjecali rast nekamatnih (39,2 posto) i kamatnih prihoda (9,8 posto) te smanjenje troškova rezerviranja (30,5 posto).

⇒ Na temelju podataka iz Statističkog izvješća za banke (NN, br. 57/1999. i 3/2001. – obrazac RDG) kumulativno je, za promatrana razdoblja, iskazana svaka stavka iz izvješća na razini svih štedionica. Ukupan iznos za svaku stavku izračunat je tako da su zbrojeni iznosi istovrsnih stavki iz izvješća, i to na razini svih štedionica.

TABLICA 19. Račun dobiti i gubitka štedionica, u milijunima kuna			
	1999.	2000.	2001.
1. Neto kamatni prihod	114,0	76,0	94,7
1.1. Kamatni prihodi	231,4	193,8	212,7
1.2. Kamatni troškovi	117,4	117,8	118,0
2. Neto nekamatni prihod	26,9	9,9	28,2
2.1. Nekamatni prihod	60,4	72,1	100,4
2.2. Nekamatni trošak	33,6	62,2	72,1
3. Opći administrativni troškovi i amortizacija	122,8	131,1	130,4
4. Neto prihod iz poslovanja prije rezervacija za gubitke	18,0	-45,3	-7,5
5. Trošak rezervacija za gubitke	66,0	16,2	11,2
6. Dobit/gubitak prije oporezivanja	-48,0	-61,4	-18,7
7. Porez na dobit	1,2	4,6	5,1
8. Dobit/gubitak poslije oporezivanja	-49,2	-66,0	-23,8

2.2.3. Kreditna aktivnost

Na kraju 2001. godine ukupni plasmani svih štedionica iznosili su 1,8 milijardi kuna, što je povećanje od 0,4 milijarde kuna ili 29,2 posto u usporedbi s krajem 2000.

Najvažnija promjena u analizi kreditnog rizika u plasmanima štedionica u 2001. godini odnosi se, kao i kod banaka, na promjenu knjigovodstvenog praćenja kreditnog rizika zbog primjene MRS-a 39.¹⁴ Navedenim MRS-om plasmani su razvrstani u tri skupine: potpuno nadoknativi, djelomično nadoknativi i nenadoknativi plasmani, za razliku od dosadašnje podjele u rizične skupine A, B, C, D i E, tj. na one koji donose (A i B) i one koji ne donose prihod (C, D i E). Umjesto izraza “rezerviranja za identificirane gubitke” MRS-om 39 uvodi se izraz “gubitak od umanjenja vrijednosti”. Tako se gubitak od umanjenja vrijednosti financijske imovine prema MRS-u 39 utvrđuje kao razlika između knjigovodstvenog iznosa plasmana i nadoknativog iznosa, koji čini sadašnju vrijednost očekivanih budućih naplata dobivenu primjenom metode diskontiranja efektivnom kamatnom stopom. Za razliku od toga, do 2001. godine rezerviranja za identificirane gubitke računala su se primjenom odgovarajućih postotaka u odnosu prema glavnici, ovisno o rizičnoj skupini plasmana.

14 Vidi tekst “MRS 39: Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje” u ovom broju Biltena o bankama.

Promjena navedene metodologije te poboljšanje kvalitete plasmana glavni su uzroci promjene u raspodjeli plasmana u rizične skupine. Tako se, u skladu s novom metodologijom iznos potpuno nadoknadivih plasmana povećao za 33,5 posto, dok su se djelomično nadoknadivi plasmani smanjili za 8,4 posto, a nenadoknadivi plasmani za 16,3 posto. Takvo kretanje utjecalo je i na smanjenje udjela djelomično nadoknadivih (1,8 posto) i nenadoknadivih plasmana (1,1 posto), iako ne u tolikoj mjeri kao kod banaka.

Kategorija plasmana	XII. 1999.		XII. 2000.		XII. 2001.	
	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	Iznos	Udjel
1. Potpuno nadoknadivi plasmani	1.018,1	83,5	1.239,1	90,5	1.653,8	93,4
1.1. Skupina A	925,4	75,9	1.177,7	86,0	1.582,9	89,4
1.2. Skupina B	92,7	7,6	61,4	4,5	70,9	4,0
2. Djelomično nadoknadivi plasmani	156,3	12,8	86,8	6,3	79,5	4,5
2.1. Skupina C	110,3	9,0	50,7	3,7	59,8	3,4
2.2. Skupina D	46,0	3,8	36,1	2,6	19,7	1,1
3. Nenadoknadivi plasmani	44,6	3,7	43,8	3,2	36,6	2,1
3.1. Skupina E	44,6	3,7	43,8	3,2	36,6	2,1
UKUPNO	1.218,9	100,0	1.369,6	100,0	1.770,0	100,0

Poboljšanje kvalitete aktive utjecalo je i na omjer ukupnih rezerviranja za gubitke i ukupnih plasmana, koji se smanjio sa 6,9 posto na kraju 2000. na 4,7 posto na kraju 2001. godine. Valja napomenuti da zbog promjene metodologije plasmani svrstani prema staroj metodologiji u rizičnu skupinu B od 2001. pripadaju osnovici za računanje rezerviranja za neidentificirane gubitke, a ne gubitaka od umanjjenja. To je najvažniji razlog porasta navedenih rezerviranja tijekom 2001. godine za 16,5 posto i povećanja njihova udjela u ukupnim rezerviranjima za gubitke sa 5,8 posto na kraju 2000. godine na 8,1 posto na kraju 2001.

	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.
1. Ukupna rezerviranja za gubitke	129,2	94,9	82,5
1.1. Umanjenja vrijednosti plasmana (gubitak)	121,6	87,2	73,5
1.2. Rezerviranja za neidentificirane gubitke	7,6	7,7	9,0
2. Ukupni plasmani	1.218,9	1.369,6	1.770,0
3. Relativni omjer ukupnih rezerviranja i plasmana	10,6%	6,9%	4,7%

⇨ U Tablici 20. navedeni su iznosi plasmana raspoređenih po rizičnim skupinama, kao i njihov udio u ukupnim plasmanima koji se raspoređuju.

Izvor podataka su izvješća štedionica na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.). Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatske narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001.) pri popunjavanju izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

⇨ Omjer ukupnih rezerviranja i ukupnih plasmana štedionica koji se raspoređuju u rizične skupine, izračunat je tako da su zbrojene posebne rezerve za identificirane gubitke, odnosno umanjjenja vrijednosti plasmana (gubitak) i rezerviranja za neidentificirane gubitke štedionica te je dobivena suma podijeljena s iznosom ukupnih plasmana štedionica koji se raspoređuju u rizične skupine i pomnožena sa 100.

Izvori podataka o iznosu posebnih rezervi za identificirane gubitke, odnosno umanjjenja vrijednosti plasmana (gubitaka) i rezerviranja za neidentificirane gubitke jesu izvješća štedionica na obrascu PR, odnosno PR1, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.), a koja je donesena na temelju Odluke o visini i načinu formiranja posebnih rezervi za osiguranje od potencijalnih gubitaka banke (NN, br. 32/1999.).

Izvori su podataka o ukupnim plasmanima izvješća štedionica na obrascu R, koji je sastavni dio Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.).

Stupanjem na snagu Odluke o načinu rješavanja neusklađenosti podzakonskih akata Hrvatske narodne banke i međunarodnih računovodstvenih standarda (NN, br. 107/2001.) pri popunjavanju izvješća banaka za 2001. godinu prestaju važiti odredbe Upute za jedinstvenu primjenu Odluke o raspoređivanju plasmana i izvanbilančnih rizičnih stavki i utvrđivanju izloženosti banke (NN, br. 36/1999. i 123/2000.) koje nisu u skladu s pojedinim međunarodnim računovodstvenim standardima.

3. Popis banaka

Podaci o adresama, telefonskim brojevima, brojevima telefaksa, članovima uprave i nadzornog odbora, dioničarima koji imaju 3 ili više posto u temeljnom kapitalu banke te o revizorima banke za 2001. godinu.

Podaci o dioničarima koji imaju 3 ili više posto u temeljnom kapitalu banke odnose se na stanje 31. prosinca 2001.

Podaci o članovima uprave i nadzornog odbora odnose se na stanje 31. svibnja 2002.

Uprava

Gabrijel Sentić – predsjednik, Anka Olić

Nadzorni odbor

Ivan Baković – predsjednik, Bartol Jerković, Vlatko Blekić, Mika Mimica, Marko Babić, Ante Čilić, Antun Milović, Josip Galić, Marijan Mandić

Dioničari

Udio u temeljnom kapitalu (%)

1. Jurves d.o.o.	7,99
2. Nova Immobilia d.o.o.	7,95
3. Nadvoj graditeljstvo d.o.o.	7,73
4. Mikser beton d.o.o.	7,35
5. Đuro Đaković – Poljoprivredni strojevi i uređaji d.d.	6,76
6. Kaptol banka d.d.	6,43
7. Telecomp d.o.o.	4,26
8. Brodsko-posavska banka d. d.	4,18
9. Šoštarčić d.o.o.	4,07
10. Đuro Đaković holding d.d.	3,35
11. Croatia osiguranje d.d.	3,07
12. Đuro Đaković – Termoenergetska postrojenja d.d.	3,07

Revizor za 2001. godinu: Revicon Zagreb d.o.o., Zagreb

Uprava

Adriano Carisi – predsjednik, Jasna Mamić

Nadzorni odbor

Giovanni Battista Ravida – predsjednik, Giorgio Cerutti, Giorgio Covacich, Tito Favaretto, Milan Travan, Fulvio Soldati, Adalberto Donaggio

Dioničar

Udio u temeljnom kapitalu (%)

1. Cassa di Risparmio di Trieste – Banca S.p.A.	72,06
2. International Finance Corporation	14,00
3. Finest S.p.A.	7,50
4. Simest-Societa Italiana Per Le Imprese Miste All'Estero-Simest S.p.A.	4,40

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

Uprava

Gordana Zrinščak – predsjednica, Ljiljana Podhraški, Ružica Vadić

Nadzorni odbor

Dragutin Biondić – predsjednik, Igor Knežević, Irena Kovačević, Herman Seidl, Žarko Kraljević

BRODSKO-POSAVSKA BANKA d. d.

Trg pobjede 29, 35000 Slavonski Brod
Tel. 035/445-700, faks 035/445-900
VBDI 2489004

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE – BANCA d.d.

Smičiklasova 23, 10000 Zagreb
Tel. 01/4552-610, faks 01/4614-347
VBDI 2499000

CENTAR BANKA d.d.

Jurišićeva 3, 10000 Zagreb
tel. 01/4803-400, faks 01/4803-441
VBDI 2382001
www.centarbanka.hr

CONVEST BANKA d.d.

Gajeva 33, 10000 Zagreb
Tel. 01/4922-333, faks 01/4819-153
VBDI 2496001

1 Od 1. veljače 2002. članstvo u nadzornom odboru miruje, u skladu s člankom 261. stavkom 2. Zakona o trgovačkim društvima, zbog imenovanja u upravu banke.

CREDO BANKA d.d.

Zrinsko-Frankopanska 58, 21000 Split
tel. 021/380-660, faks 021/380-685
VBDI 2491005
www.credobanka.com

CROATIA BANKA d.d.

Kvaternikov trg 9, 10000 Zagreb
Tel. 01/2391-120, faks 01/2391-470
VBDI 2485003

DALMATINSKA BANKA d.d.

Marka Oreškovića 3, 23000 Zadar
Tel. 023/201-500, faks 023/201-774
VBDI 2407000
www.dbz.hr

Dioničari

	Udio u temeljnom kapitalu (%)
1. Heruc d.d.	58,36
2. Heruc – izrada odjeće d.o.o.	6,02
3. Lipa Mill d.d.	6,02
4. Heruc Zug AG	4,22
5. Diners Club Adriatic d.d.	4,13

Revizor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

Uprava

Ivan Maljevac – predsjednik, Ferenc Müller

Nadzorni odbor

Janos Müller – predsjednik, Imre Balogh, Ferenc Müller¹

Dioničari

	Udio u temeljnom kapitalu (%)
1. Magyar Külkereskedelmi Bank R. t.	100,00

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

Uprava

Šime Luketin – predsjednik, Mato Mišić

Nadzorni odbor

Mirko Vuković – predsjednik, Boris Barać, Dražen Bilić

Dioničari

	Udio u temeljnom kapitalu (%)
1. Ferocommerce d.o.o.	9,98
2. Darko Gaurina	9,98
3. Plastal d.o.o.	9,97
4. Uvel d.o.o.	9,52
5. Prima-auto d.o.o.	8,94
6. Berman d.o.o.	7,47
7. Arca Merkatus d.o.o.	6,98
8. Credo banka d. d.	6,03

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

Uprava

Vedran Kuiš – predsjednik, Nataša Marendić

Nadzorni odbor

Niko Šeremet – predsjednik, Ivan Tomljenović, Jure Šimović, Maja Petvajdić, Joško Miliša

Dioničari

	Udio u temeljnom kapitalu (%)
1. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	100,00

Revizor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

Uprava

Zdravko Bubalo – predsjednik, Helena Banjad, Zorislav Vidović

Nadzorni odbor

Stjepan Meštrović – predsjednik, Robert Hans Van Griethuysen, Veljko Mašina, David Curl, Ronald Oliver Drake

Dioničari

	Udio u temeljnom kapitalu (%)
1. Reginter d.o.o.	90,49
2. SWR Investment Limited	6,87

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

Uprava

Hans-Joachim Gersmann – predsjednik, Mato Karačić

Nadzorni odbor

Erich Brogl – predsjednik, Gisbert Jockenhöfer, Felix Friedrich Carl von Joest

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Dresdner Bank AG	100,00
---------------------	--------

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

DRESDNER BANK CROATIA d.d.

Gajeva 1, 10000 Zagreb
Tel. 01/4866-704, faks 01/4866-779
VBDI 2504000
www.dresdner-bank.hr

Uprava

Vlaho Sutić – predsjednik, Krunoslav Brkljačić, Krešimir Krile

Nadzorni odbor

Robert Hans van Griethuysen – predsjednik, Hubert Steffen Leendert, Ronald Oliver Drake, David Mc Mahon, David Curl

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	100,00
---	--------

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

DUBROVAČKA BANKA d.d.

Put Republike 9, 20000 Dubrovnik
Tel. 020/356-788, faks 020/356-778
VBDI 2401003
www.dubank.hr

Uprava

Petar Radaković – predsjednik, Tomislav Vučić, Borislav Centner, Sava Dalbokov

Nadzorni odbor

Reinhard Ortner – predsjednik, August Jost, Josef Kassler, Herbert Martinetz, Reinhold Schuster, Franz Mally, Ivan Ljubanović, Vladimir Jurašić, Kristijan Schellander, Karin Svoboda, Dragutin Bokuš

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Erste Bank der Österreichischen Sparkassen AG	41,44
2. Steiermärkische Bank und Sparkassen AG	41,07

Revizor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d.

Varšavska 3 – 5, 10000 Zagreb
Tel. 01/4561-823, faks 01/4561-900
VBDI 2402006
www.esb.hr

Uprava

Izidor Sučić – predsjednik, Branko Josipović

Nadzorni odbor

Lovre Božina – predsjednik, Zdenko Prohaska

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Kristina Sučić	9,22
2. Željko Krznarić	7,44
3. Josip Bašić	7,43
4. Veritas d.o.o.	7,40
5. Kata Šparica	7,38
6. Darko Gojčić	7,33
7. Faktor banka d.d.	7,28
8. Vesna Mijović	6,75
9. Cobalt Investments International	6,23
10. Milan Zec	5,98
11. Gospodarsko kreditna banka d.d.	4,55
12. Branko Josipović	3,67

Revizor za 2001. godinu: Revicon Zagreb d.o.o., Zagreb

GOSPODARSKO KREDITNA BANKA d.d.

Draškovićeve 58, 10000 Zagreb
Tel. 01/4802-666, faks 01/4802-571
VBDI 2381009

HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d.

Jurišićeva 4, 10000 Zagreb
Tel. 01/4804-574, faks 01/4810-791
VBDI 2390001

Uprava

Josip Slade – predsjednik, Slavko Durmiš

Nadzorni odbor

Mato Crkvenac – predsjednik, Božidar Pankretić, Ivan Videka, Zita Nikolorić, Željko Pecek, Hrvoje Vojković, Srećko Vuković

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Hrvatski fond za privatizaciju	37,00
2. Hrvatska pošta d.d.	33,56
3. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje	28,01

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

HVB BANK CROATIA d.d.

Jurišićeva 2, 10000 Zagreb
Tel. 01/4800-817, faks 01/4800-891
VBDI 2502004
www.hvb.hr

Uprava

Goran Gazivoda – predsjednik, Ivo Bilić

Nadzorni odbor

Anton Knett – predsjednik, Willibald Cernko, Günther Ettenauer, Heinz Meidlinger, Alistair Bruce Turnbull, Günther Wabnig, Wolfgang Edelmüller

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Bank Austria Creditanstalt International AG	80,02
2. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	19,98

Revizor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d.

Koturaška 47, 10000 Zagreb
Tel. 01/6103-589, faks 01/6103-555
VBDI 2500009
www.hypo-alpe-adria.hr

Uprava

Heinz Truskaller – predsjednik, Igor Kodžoman

Nadzorni odbor

Wolfgang Kulterer – predsjednik, Günter Striedinger, Othmar Ederer, Roberto Marzanati, Gerd Penkner

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Hypo Alpe-Adria-Bank AG	91,73
2. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	8,27

Revizor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

HYPOBANKA d.d.

Vodovodna 20a, 10000 Zagreb
Tel. 01/3643-710, faks 01/3643-687
VBDI 2426005

Uprava

Antun Sermek – predsjednik, Mira Ausmann

Nadzorni odbor

Katarina Hodko – predsjednica, Petar Žaja, Damir Horvat

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Zagrebšped d.o.o.	43,42
2. Rijekašped d.o.o.	9,69
3. Slavonijašped d.o.o.	9,66
4. Hypocentar d.o.o.	7,34
5. Intermerc d.o.o.	5,64
6. Servitransport d.d.	5,07
7. Agroznanje d.o.o.	4,60
8. Rudina d.o.o.	3,27

Revizor za 2001. godinu: Revicon Zagreb d.o.o., Zagreb

Uprava

Branko Buljan – predsjednik, Milivoj Delač, Ivka Mijić, Ružica Šarić

Nadzorni odbor

Marita Urlić-Radić – predsjednica, Mara Delale, Nevenka Buljan, Jure Svetić, Ante Čulić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Imex trgovina d.o.o.	47,10
2. Branko Buljan	23,20
3. Trajektna luka d.d.	21,09
4. Imex banka d.d.	4,99

Revizor za 2001. godinu: Maran d.o.o., Split

IMEX BANKA d.d.

Tolstojeva 6, 21000 Split
Tel. 021/357-015, faks 021/583-849
VBDI 2492008

Uprava

Milenko Vidulin – predsjednik, Merima Ibrahimović

Nadzorni odbor²

David Curl, Silvana Kostešić, David Mc Mahon, Margot Jacobs

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Dalmatinska banka d.d.	87,17
---------------------------	-------

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

ISTARSKA BANKA d.d.

Dalmatinova 4, 52100 Pula
Tel. 052/527-101, faks 052/527-400
VBDI 2416000

² Do 8. svibnja 2002. predsjednik nadzornog odbora bio je Anton Brajković.

Uprava

Miro Dodić – predsjednik, Anton Belušić

Nadzorni odbor

Milan Travan – predsjednik, Edo Ivančić, Marijan Kovačić, Marko Martinčić, Klaudio Belušić, Đenio Radić, Vlado Kraljević

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Intercommerce, d.o.o.	16,86
2. Tvornica cementa d.d.	15,04
3. Hempel, d.d.	15,00
4. Montpellier finance S.A.	10,00
5. Medias S.p.A.	7,63
6. Plava laguna d.d.	3,56

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d.d.

Ernesta Miloša 1, 52470 Umag
Tel. 052/702-359, faks 052/741-275
VBDI 2380006
www.ikb.hr

Uprava

Ivo Šinko – predsjednik, Željko Kardum, Ankica Bandalović

Nadzorni odbor

Željko Deković – predsjednik, Mirjana Škugor, Josip Huljev, Miro Petric, Josip Stojanović, Branko Malenica, Roko Gracin

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Croatia osiguranje d.d.	9,75
2. Jadranska banka d.d.	9,51
3. Alfa d.d.	7,89
4. Tiskara Kačić d.d.	4,23
5. Vodovod i odvodnja d.o.o.	4,20

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

JADRANSKA BANKA d.d.

Ante Starčevića 4, 22000 Šibenik
Tel. 022/242-100, faks 022/335-881
VBDI 2411006
www.jadranska-banka.hr

KARLOVAČKA BANKA d.d.

I. G. Kovačića 1, 47000 Karlovac
Tel. 047/614-201, faks 047/614-206
VBDI 2400008
www.kaba.hr

Uprava

Sanda Cvitešić – predsjednica, Stjepan Poljak, Marijana Trpčić Reškovac

Nadzorni odbor

Želimir Feitl – predsjednik, Suzana Brenko, Ivan Podvorac, Helena Lenac, Terezija Barbarić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Karlovačka banka d.d.	15,67
2. Hrvatski fond za privatizaciju	9,54
3. Lanzville Investments	5,37
4. Karlovačka pivovara d.d.	4,47
5. Hamowa d.o.o.	3,78

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

KREDITNA BANKA d.d.

Ulica grada Vukovara 74, 10000 Zagreb
Tel. 01/6167-373, faks 01/6116-466
VBDI 2481000
www.kbz.hr

Uprava

Ivan Purgar – predsjednik, Željko Jakuš

Nadzorni odbor

Rudo Mikulić – predsjednik, Ivica Sertić, Tomislav Lucić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Agrokor, d.d.	18,83
2. Crodel d.o.o.	11,38
3. Ledo d.d.	8,54
4. Jamnica d.d.	8,44
5. Konzum d.d.	7,09
6. Investco vrijednosnice d.o.o.	6,76
7. Litograf d.o.o.	5,85
8. Zvijezda d.d.	5,66
9. Solana Pag d.d.	5,61
10. Ivalim d.o.o.	5,61

Revizor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

KVARNER BANKA d.d.

Jadranski trg 4/I, 51000 Rijeka
Tel. 051/353-577, faks 051/353-566
VBDI 2488001
www.kvarnerbanka.hr

Uprava

Goran Rameša – predsjednik, Milivoj Debelić

Nadzorni odbor

Nikola Pavletić – predsjednik, Mirjana Petković, Ivan Prpić, Marijan Ključariček, Vito Svetina

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Adria Consulting S.R.L.	50,00
2. Riječka banka d.d.	31,85
3. Transadria d.d.	14,77

Revizor za 2001. godinu: Iris nova d.o.o., Rijeka

MEDIMURSKA BANKA d.d.

V. Morandinja 37, 40000 Čakovec
Tel. 040/314-658, faks 040/370-623
VBDI 2392007
www.mb.hr

Uprava

Mladenka Gombar – predsjednica, Marija Ribić, Zdravko Babić, Gordan Miler

Nadzorni odbor

Mislav Blažić – predsjednik, Tomislav Lazarić, Davorin Rimac, Stjepan Varga, Dragutin Lončarić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Privredna banka Zagreb d.d.	87,42
2. Čakovečki mlinovi d.d.	5,95

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

Uprava:

Stipan Pamuković – predsjednik, Željko Škalec

Nadzorni odbor:

Jakov Gelo – predsjednik, Ivan Gudelj, Daniel Hrnjak, Anđelko Ivančić, Višnjica Mališa

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Kemika d.d.	21,65
2. GIP Pionir d.d.	8,86
3. Stipan Pamuković	5,85
4. Željko Škalec	5,85
5. Aling J.T.D.	4,92
6. Ivan Gudelj	4,33
7. Ivan Leko	3,14
8. Ante Pamuković	3,14
9. Ante Samodol	3,14

Revizor za 2001. godinu: Rudan d.o.o., Zagreb

NAVA BANKA d.d.

Tratinska 27, 10000 Zagreb
Tel. 01/3656-777, faks 01/3656-700
VBDI 2495009
www.navabanka.hr

Uprava

Marija Šola – predsjednica, Branka Oštrić

Nadzorni odbor

Borislav Škegro – predsjednik, Igor Oppenheim, Joseph Pehar

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Metroholding d.d.	75,90
2. Serica Bank AG	9,62
3. INGRA d.d.	5,94
4. Josip Kovač	4,07

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

PARTNER BANKA d.d.

Vončinina 2, 10000 Zagreb
Tel. 01/4602-215, faks 01/4602-289
VBDI 2408002
www.partner-banka.hr

Uprava

Julio Kuruc – predsjednik, Drago Galović, Božica Širić, Marijan Marušić

Nadzorni odbor

Sigilfredo Montinari – predsjednik, Nevenka Cerovsky, Ivan Pavliček, Ivan Henezi, Jurica (Đuro) Predović, Miljan Todorović, Dario Montinari

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Cerere S.R.L.	9,35
2. Antonia Gorgoni	9,35
3. Lorenzo Gorgoni	9,34
4. Jurica (Đuro) Predović	8,74
5. Miljan Todorović	5,69
6. Giovanni Semerano	4,11
7. Andrea Montinari	3,36
8. Dario Montinari	3,36
9. Piero Montinari	3,36
10. Sigilfredo Montinari	3,36

Revizor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Zagreb i Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

PODRAVSKA BANKA d.d.

Opatička 3, 48300 Koprivnica
Tel. 048/655-126, faks 048/622-542
VBDI 2386002
www.poba.hr

Uprava

Vinko Matijević – predsjednik, Mihovil Petrović, Goran Matanović

Nadzorni odbor

Vlado Zec – predsjednik, Željko Glavić, Luka Balenović, Đurđa Babić, Vlado Krauthaker

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Požeška banka d.d.	7,40
2. JP Hrvatske šume p.o.	6,04
3. Zvonko Potnik	4,59
4. Croatia osiguranje d.d.	4,38
5. Kutjevo d.d.	4,06

Revizor za 2001. godinu: Deloitte & Touche d.o.o., Zagreb

POŽEŠKA BANKA d.d.

Republike Hrvatske 1b, 34000 Požega
Tel. 034/254-304, faks 034/254-258
VBDI 2405004
www.pozeska-banka.hr

PRIMORSKA BANKA d.d.

Scarpina 7, 51000 Rijeka
Tel. 051/ 355-777, faks 051/332-762
VBDI 4132003
www.primorska.hr

Uprava

Ante Županić – predsjednik, Duško Miculinić

Nadzorni odbor

Francesco Signorio – predsjednik, Domenico Petrella, Gordana Pavletić, Senad Uzelac, Milan Holjevac

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Francesco Signorio	41,48
2. Carlo Di Dato	11,32
3. Svitlana Bondareva	7,96
4. J.L.L. Marc Jourdan	7,84
5. Domenico Petrella	7,71
6. Franco Guidantoni	5,24
7. Gordana Pavletić	4,49
8. Belinda Dobrec	3,17

Revizor za 2001. godinu: Revidicon d.o.o., Zagreb

PRIVREDNA BANKA – LAGUNA BANKA d.d.

Prvomajska 4a, 52440 Poreč
Tel. 052/416-711, faks 052/416-770
VBDI 2497004

Uprava

Zdravka Cukon – predsjednica, Roberto Drandić

Nadzorni odbor

Tomislav Lazarić – predsjednik, Ljiljana Horvat, Draženko Pavlinić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Privredna banka Zagreb d.d.	100,00
--------------------------------	--------

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d.

Račkoga 6, 10000 Zagreb
Tel. 01/4723-878, faks 01/4723-131
VBDI 2340009
www.pbz.hr

Uprava

Božo Prka – predsjednik, Franjo Filipović, Davor Holjevac, Ivan Gerovac, Ivan Krolo, Zvonko Agičić, Nediljko Matić

Nadzorni odbor

Gyorgy Suranyi – predsjednik, Adriano Bisogni, Gianfranco Mandelli, Adriano Arietti, Marijan-Marinko Filipović, Leonardo Attanasio, Arna Bušljeta

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Comit Holding International S.A.	66,30
2. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	25,00

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d.

Petrinjska 59, 10000 Zagreb
Tel. 01/6006-900, faks 01/4811-624
VBDI 2484008
www.rba.hr

Uprava

Zdenko Adrović – predsjednik, Lovorka Penavić, Michael Müller, Velimir Šonje, Vlasta Žubrinić-Pick

Nadzorni odbor

Herbert Stepic – predsjednik, Renate Kattinger, Andreas Zakostelsky

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Raiffeisen Zentralbank Österreich AG	62,71
2. Raiffeisenbank-Zagreb-Beteiligungsgesellschaft mbH	32,81
3. Raiffeisenlandesbank Kärnten reg. Ges. mbH	4,48

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

Uprava

Vesna Badurina – predsjednica, Branka Juričev

Nadzorni odbor

Tomislav Lazarić – predsjednik, Hrvoje Matezović, Mislav Blažić, Snježana Kaponja, Marinko Dumanić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Privredna banka Zagreb d.d.	77,98
2. Riadria banka d.d.	7,96

Revizor za 2001. godinu: Arthur Andersen d.o.o., Zagreb

RIADRIA BANKA d.d.

Đure Šporera 3, 51000 Rijeka
Tel. 051/356-700, faks 051/211-093
VBDI 2325004
www.riab.hr

Uprava

Milan Potkonjak – predsjednik, Sanja Stojević

Nadzorni odbor

Marijan-Marinko Filipović – predsjednik, Vojko Obersnel, Marinko Učur

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Bayerische Landesbank Girocentrale	59,90
2. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	25,12

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

RIJEČKA BANKA d.d.

Jadranski trg 3a, 51000 Rijeka
Tel. 051/208-441, faks 051/330-525
VBDI 2300007
www.rbri.hr

Uprava

Marijan Trusk – predsjednik, Verica Lindić, Višnja Jednačak

Nadzorni odbor

Želimir Kodrić – predsjednik, Džemal Mešinović, Ante Tustonjić, Zvonko Palameta, Antun Štimac, Milan Penava, Ignacije Mardetko, Vladimir Mučnjak, Anica Vrbanić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Samoborka d.d.	9,35
2. JP Hrvatske šume p.o.	6,86
3. V. H. Trade d.o.o.	5,84
4. Sant d.o.o.	4,96
5. Tigra d.o.o.	4,96
6. Chromos d.d.	4,92
7. Vajda elvit d.o.o.	4,34
8. Ozas	4,04
9. Končar d.d.	3,46

Revizor za 2001. godinu: M.Z. Auditors d.o.o., Zagreb

SAMOBORSKA BANKA d.d.

Tomislavov trg 8, 10430 Samobor
Tel. 01/3362-530, faks 01/3361-523
VBDI 2403009

Uprava

Davorka Jakir – predsjednica, Mirjana Vipotnik, Andrea Zemljić-Modronja

Nadzorni odbor

Dinko Pintarić – predsjednik, Zoran Gobac, Miroslav Matić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Dalmatinska banka d.d.	81,49
---------------------------	-------

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

SISAČKA BANKA d.d.

Trg Lj. Posavskoga 1, 44000 Sisak
Tel. 044/549-100, faks 044/549-101
VBDI 2419008
www.sibank.hr

SLATINSKA BANKA d.d.

Vladimira Nazora 2, 33520 Slatina
Tel. 033/551-354, faks 033/551-566
VBDI 2412009
www.slatinska-banka.hr

3 Od 17. rujna 2001. članstvo u nadzornom odboru miruje, u skladu s člankom 261. stavkom 2. Zakona o trgovačkim društvima, zbog imenovanja u upravu banke.

Uprava

Ante Šimara – predsjednik, Angelina Horvat

Nadzorni odbor

Josip Koleno – predsjednik, Marija Maleković, Ljiljana Katavić, Ružica Šimara, Sandra Šimara, Ante Šimara³

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Lustrin d.o.o.	16,63
2. Slatinska banka d.d.	7,67
3. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	7,33
4. Ante Šimara	6,85
5. Pronekinvest d.d.	6,47
6. Ljiljana Katavić	5,35

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

SLAVONSKA BANKA d.d.

Kapucinska 29, 31000 Osijek
Tel. 031/231-115, faks 031/201-039
VBDI 2393000
www.slbo.hr

4 Od 1. srpnja 2001. članstvo u nadzornom odboru miruje, u skladu s člankom 261. stavkom 2. Zakona o trgovačkim društvima, zbog imenovanja u upravu banke.

Uprava

Ivan Mihaljević – predsjednik, Branka Štinc

Nadzorni odbor

Marija Crnjac – predsjednica, Wolfgang Kulterer, Roberto Marzanati, Branka Štinc⁴, Gerd Penkner, Othmar Ederer, Günter Striedinger

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Hypo Alpe-Adria-Bank AG	68,83
2. Europska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	15,33
3. Slavonska banka d.d.	3,76

Revizor za 2001. godinu: Ernst & Young Audit d.o.o., Zagreb

SPLITSKA BANKA d.d.

R. Boškovića 16, 21000 Split
Tel. 021/312-609, faks 021/312-586
VBDI 2330003
www.splitskabanka.hr

Uprava

Tomo Bolotin – predsjednik, Stjepan Kolovrat, Darko Medak

Nadzorni odbor

Christian Bruckner, Willibald Cernko, Wolfgang Edelmüller, Wolfgang Helpa, Friedrich Kadmoska, Anton Knett, Heinz Meidlinger

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. UniCredito Italiano S.p.A.	62,59
2. Državna agencija za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka	25,00
3. Splitska banka d.d.	9,60

Revizor za 2001. godinu: PricewaterhouseCoopers d.o.o., Zagreb

ŠTEDBANKA d.d.

Slavonska avenija 3, 10000 Zagreb
Tel. 01/6306-620, faks 01/6187-015
VBDI 2483005

Uprava

Željko Udovičić – predsjednik, Ante Babić, Josip Ševerdija

Nadzorni odbor

Ivo Andrijanić – predsjednik, Đuro Benček, Franjo Škoda

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Šted - Invest d.d.	89,71
2. Finer & Kolenc d.o.o.	4,16
3. Redip d.o.o.	4,05

Revizor za 2001. godinu: Revizija d.o.o., Zagreb

Uprava

Mato Lukinić – predsjednik, Borna Zane, Pavao Parat

Nadzorni odbor

Tea Martinčić – predsjednica, Renata Babić, Ines Dabić, Dragutin Drk, Duilio Belić

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Zagrebačka banka d.d.	93,80

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

VARAŽDINSKA BANKA d.d.

Kapucinski trg 5, 42000 Varaždin
Tel. 042/400-166, faks 042/400-112
VBDI 2391004
www.banka.hr

Uprava

Heinrich Angelides – predsjednik, Julio Krevelj

Nadzorni odbor

Klaus Thalhammer – predsjednik, Hans Janeschitz, Ralf Weingartner, Fausto Maritan, Pierre-Yves Tarneaud, Christian-Georg Kaltenbrunner, Herbert Hartl

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. VBB International holding AG	70,00
2. Banque Federale des Banques Populaires	10,00
3. GZ-Bank AG	6,66
4. WGZ-Bank AG	3,33

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

VOLKSBANK d.d.

Varšavska 9, 10000 Zagreb
Tel. 01/4801-300, faks 01/4801-365
VBDI 2503007

Uprava

Franjo Luković – predsjednik, Nikola Kalinić, Milivoj Goldštajn, Zvonimir Jurjević, Sanja Rendulić, Damir Odak, Tomica Pustišek

Nadzorni odbor

Roberto Nicastro – predsjednik, Marina Monassi, Milan Ujević, Klaus Junker, Ante Vlahović, Andrea Moneta, Alois Steinbichler, Guisepppe Vovk, Torsten Leue

Dioničari**Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Bankers Trust Company	42,67
2. UniCredito Italiano S.p.A.	9,94
3. Allianz AG	9,92

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

ZAGREBAČKA BANKA d.

Paromlinska 2, 10000 Zagreb
Tel. 01/6305-250, faks 01/6110-533
VBDI 2360000
www.zaba.hr

Uprava

Andelka Čavlek – zastupnica podružnice, Vesna Garapić – zastupnica podružnice

Nadzorni odbor: –**Dioničari****Udio u temeljnom kapitalu (%)**

1. Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG	100,00

Revizor za 2001. godinu: KPMG Croatia d.o.o., Zagreb

BAYERISCHE HYPO- UND VEREINSBANK AG, Glavna podružnica ZAGREB

Alexandra von Humboldta 4,
10000 Zagreb
Tel. 01/6159-206, faks 01/6159-197
VBDI 8801006

Prilog

Naziv banke i sjedište	Oznaka usporedive grupe			
	XII. 1998.	XII. 1999.	XII. 2000.	XII. 2001.
AGROOBRTNIČKA BANKA d.d., Zagreb ¹	IV.	IV.	–	–
ALPE JADRAN BANKA d.d., Split	IV.	IV.	–	–
BAYERISCHE HYPO- UND VEREINSBANK AG, Glavna podružnica Zagreb	–	–	IV.	IV.
BJELOVARSKA BANKA d.d., Bjelovar ²	II.	II.	–	–
BRODSKO-POSAVSKA BANKA d.d., Slavonski Brod	IV.	IV.	IV.	IV.
CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE - BANCA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
CENTAR BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
CIBALAE BANKA d.d., Vinkovci ¹	III.	IV.	–	–
CONVEST BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
CREDO BANKA d.d., Split	IV.	IV.	IV.	IV.
CROATIA BANKA d.d., Zagreb	II.	II.	II.	II.
ČAKOVEČKA BANKA d.d., Čakovec ²	IV.	IV.	–	–
DALMATINSKA BANKA d.d., Zadar	II.	II.	II.	II.
DRESDNER BANK CROATIA d.d., Zagreb	IV.	IV.	III.	III.
ERSTE & STEIERMÄRKISCHE BANK d.d., Zagreb	–	–	II.	II.
GLUMINA BANKA d.d., Zagreb ¹	II.	–	–	–
GOSPODARSKO KREDITNA BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
GRADSKA BANKA d.d., Osijek ¹	II.	–	–	–
HRVATSKA GOSPODARSKA BANKA d.d., Zagreb ¹	III.	IV.	–	–
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA d.d., Zagreb	II.	II.	II.	II.
HVB BANK CROATIA d.d., Zagreb	II.	II.	II.	II.
HYPOBANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
HYPO ALPE-ADRIA-BANK d.d., Zagreb	II.	II.	II.	I.
ILIRIJA BANKA d.d., Zagreb ¹	IV.	–	–	–
IMEX BANKA d.d., Split	IV.	IV.	IV.	IV.
ISTARSKA BANKA d.d., Pula	II.	II.	II.	II.
ISTARSKA KREDITNA BANKA UMAG d.d., Umag	III.	III.	III.	II
JADRANSKA BANKA d.d., Šibenik	II.	II.	II.	II.
KAPTOL BANKA d.d., Zagreb ³	IV.	IV.	IV.	–
KARLOVAČKA BANKA d.d., Karlovac	II.	III.	III.	III.
KOMERCIJALNA BANKA d.d., Zagreb ¹	IV.	–	–	–
KRAPINSKO ZAGORSKA BANKA d.d., Krapina ⁴	IV.	IV.	–	–
KREDITNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb	III.	III.	III.	III.
KVARNER BANKA d.d., Rijeka	IV.	IV.	IV.	IV.
MEDIMURSKA BANKA d.d., Čakovec	II.	II.	II.	II.
NAVA BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
NERETVANSKO GOSPODARSKA BANKA d.d., Ploče ¹	IV.	–	–	–
PARTNER BANKA d.d., Zagreb	IV.	IV.	IV.	IV.
PODRAVSKA BANKA d.d., Koprivnica	III.	IV.	IV.	III.
POŽEŠKA BANKA d.d., Požega	III.	IV.	IV.	IV.
PRIMORSKA BANKA d.d., Rijeka ⁵	–	–	–	IV.
PRIVREDNA BANKA - LAGUNA BANKA d.d., Poreč	IV	IV.	IV.	IV.
PRIVREDNA BANKA ZAGREB d.d., Zagreb	I.	I.	I.	I.
PROMDEI BANKA d.d., Zagreb ¹	IV.	–	–	–
RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d., Zagreb	II.	II.	I.	I.
RAZVOJNA BANKA "DALMACIJA" d.o.o., Split ¹	IV.	IV.	–	–
RIADRIA BANKA d.d., Rijeka	II.	II.	II.	II.
RIJEČKA BANKA d.d., Rijeka	I.	I.	I.	I.
SAMOBORSKA BANKA d.d., Samobor	IV.	IV.	IV.	IV.
SISAČKA BANKA d.d., Sisak	III.	III.	III.	III.
SLATINSKA BANKA d.d., Slatina	III.	III.	III.	III.
SLAVONSKA BANKA d.d., Osijek	II.	II.	II.	II.
Podružnica SOCIETE GENERALE d.d. PARIS, Zagreb ⁶	IV.	IV.	–	–
SPLITSKA BANKA d.d., Split	I.	I.	I.	I.
ŠTEDBANKA d.d., Zagreb	III.	IV.	III.	III.
TRGOVAČKA BANKA d.d., Zagreb ²	IV.	IV.	–	–
TRGOVAČKO-TURISTIČKA BANKA d.d., Split ¹	IV.	IV.	–	–
VARAŽDINSKA BANKA d.d., Varaždin	II.	II.	II.	II.
VOLKSBANK d.d., Zagreb	IV.	IV.	III.	II.
ZAGREBAČKA BANKA d.d., Zagreb	I.	I.	I.	I.
ZAGREBAČKA BANKA - POMORSKA BANKA SPLIT d.d., Split ⁷	II.	II.	–	–
ŽUPANJSKA BANKA d.d., Županja ¹	II.	–	–	–

1 Banka u stečaju

2 Trgovačka banka d.d., Zagreb i Čakovečka banka d.d., Čakovec pripojene su Bjelovarskoj banci d.d., Bjelovar te od tada posluju pod imenom Erste & Steiermärkische Bank d.d., Zagreb

3 Oduzeto odobrenje za rad 7. ožujka 2001.

4 Pripojena Privrednoj banci Zagreb d.d., Zagreb

5 Dana 5. rujna 2001. izdano joj je rješenje o odobrenju za rad kao banci (obavljanje poslova iz članaka 35. i 36. Zakona o bankama, NN, br. 161/1998.)

6 Prodana, a njezine je poslove preuzela Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG, Glavna podružnica Zagreb.

7 Pripojena Zagrebačkoj banci d.d., Zagreb

Kratice

amort.	= amortizacija
blag.	= blagajnički
HNB	= Hrvatska narodna banka
invest.	= investicijskom
MF	= Ministarstvo financija
neident.	= neidentificirane
NN	= Narodne novine
OECD	= Organization for Economic Cooperation & Development
posl.	= poslovne
RH	= Republika Hrvatska
trg.	= trgovačka
val.	= valutnom
VBDI	= vodeći broj depositne institucije

